

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Opowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 282

Poznań, wtorek dnia 23 czerwca 1931

Rok XXVI

Podważanie planu Younga

Aby należycie zrozumieć doniosły, choć nagły krok prezydenta Hoovera, zapowiadający udzielenie przez Stany Zjednoczone swym dłużnikom rocznego moratorium pod warunkiem odroczenia o rok wszystkich długów wojennych oraz spłat reparacyjnych, — należy uświadomić sobie obecny stan zagadnienia odszkodowań wojennych.

Do czasu opublikowania orędzia prezydenta Hoovera, świat uważał zagadnienie odszkodowawcze za ostatecznie załatwione protokółami drugiej konferencji haskiej, zakończonej z wynikiem pozytywnym w dniu 20 stycznia 1930 r. Okazuje się obecnie, że, wskutek wystąpienia Stanów Zjednoczonych z projektem moratorium rocznego, całe to niezwykle skomplikowane, cierniste zagadnienie odżywa i wchodzi w stadium nowe, którego przebieg jest trudny do przewidzenia. Bowiem moratorium tylko pozornie jest posunięciem prostym; w rzeczywistości zaś odroczenie spłat reparacyjnych o rok podkopuje podstawy planu Younga.

Przedewszystkiem krok prezydenta Hoovera daje Niemcom wymarzoną sposobność do oficjalnego postawienia sprawy odszkodowań na porządku dziennym debat międzynarodowych. Co to znaczy, rozumiemy, gdy przypomnimy sobie, że formuła w art. 1 protokołu końcowego wspomnianego układu haskiego wyraźnie stwierdza, iż układ ten, który przyjmuje za podstawę niemieckich spłat odszkodowawczych plan Younga, jest ostateczny, t. j., iż żaden rząd niemiecki, który kiedykolwiek przyjdzie do władzy, zmienić go nie może. Wobec tak bardzo stanowczej formy ujęcia zobowiązania, przejętego w art. 1 układu haskiego, Niemcom oficjalne wznowienie debaty odszkodowawczej nie było wygodne. Teraz rzeczy się zmieniły. Teraz Niemcy mogą powołać się na opinię prezydenta Hoovera, który swoim wystąpieniem uznał, iż Rzesza chwilowo spłat reparacyjnych dokonywać nie może. A wiadomo, jak długo „chwilowość” trwać może, szczególnie, gdy przewoźnik działa na rzecz Niemiec. To punkt pierwszy.

Punktem drugim — to spalenie przez moratorium dzisiejszego charakteru spłat odszkodowawczych. Jak wiadomo, plan Younga przeprowadził komercjalizację części niemieckich odszkodowań, t. j. przemianę ich z długu międzypaństwowego na zobowiązanie czysto finansowe. Bank rozrachunków międzynarodowych, również plan Younga zawdzięczający swoje powstanie, otrzymuje od Niemiec certyfikaty dłużnicze na poczet sum, które Rzesza ma płacić, i plasuje je w charakterze obligacji na publicznym rynku finansowym. Oczywiście, moratorium jednoroczne podkopuje doszczętnie wartość obligacji, czyniąc wspomnianą komercjalizację — iluzoryczną. To punkt drugi.

Wreszcie punkt trzeci. Już teraz należy stwierdzić, że państwa sojusznicze w stosunku do Rzeszy są tyle, co bezsilne, gdyż w układzie haskim z dnia 20 stycznia 1930 r. wyrzekły się sankcyj, przysługujących im na mocy traktatu wersalskiego. Nadrenę ewakuowano, komisję odszkodowań zniesiono, kontentując się uroczystym zapewnieniem Niemiec, że „raty roczne będą płacone regularnie” oraz zadawalając się następującą zmianą wersalskich przepisów o sankcjach:

Zniesione dodatki urzędnicze

Warszawa, 23. 6. (Tel. wł.). Zniesione dodatki specjalne stanowią poważną pozycję w poborach urzędniczych. Dodatek stołeczny wynosi 20 proc. zasadniczej pensji wraz z dodatkiem ekonomicznym na rodzinę, dodatek kresowy również 20 proc. Dodatek budowlany, ustanawia rozmaicie w poszczególnych wypadkach, pobierają inżynierowie budowlani, zatrudnieni w ministerstwie robót publicznych. Dodatek katastralny pobierają urzędnicy katastralni, prowadzący wykaz posiadłości w miastach i po wsiach w Małopolsce i w b. zaborze pruskim w liczbie około 200—300. Sumy, które przypadają ze skarbów na pokrycie dodatków katastralnego i budowlanego, są nieznaczące. (w)

Warszawa, 23. 6. (PAT). W wyniku przeprowadzonych na ostatnim posiedzeniu rady min. narad nad sytuacją budżetową i finansową państwa wydany został szereg zarządzeń, mających na celu utrzymanie równowagi budżetowej. Mocą jednego z tych zarządzeń z dniem 1 lipca r. b. cofnięte zostały specjalne dodatki do uposażeń urzędniczych, a mianowicie dodatek stołeczny, dodatek budowlany i częściowo dodatek kresowy, istniejący na terenie Górnego Śląska, Gdyni i powiatu morskiego. Zarządzenia te dadzą w wyniku zmniejszenie wydatków o około 55 milj. zł.

W związku z zarządzeniem tem wystosował prezes rady min. pismo do wszystkich ministrów, uzasadnia-

jąc konieczność powyższych postanowień. Pismo zaznacza, że dla utrzymania równowagi budżetowej stało się rzeczą konieczną zmniejszenie sumy wydatków o 300 milj. zł. W najważniejszych budżetach, to zn. w wojskowym i szkolnictwa, zmniejszenie wydatków osiągnęło najwyższą dopuszczalną granicę, dlatego też kompresje musiały tem głębiej sięgnąć w budżety resortów pozostałych. Lecz nawet i te najdalej przeprowadzone ograniczenia wydatków rzeczowych i zredukowanie płac nie dały w ostatecznym wyniku cyfr, które osiągnięte być musiały, zmniejszenie zaś wydatków w związku z opracowanym projektem usprawnienia i uproszczenia administracji może przynieść praktyczne wyniki budżetowe dopiero po upływie pewnego czasu. Tymczasem w obecnej sytuacji konieczne jest uzyskanie wyników bez zwłoki. Wobec tego poza przeprowadzeniem restrykcji rzeczowych rząd musiał się zdecydować na zredukowanie dodatków do poborów urzędniczych. Sytuacja finansowa państwa wymaga w chwili obecnej zarządzeń radykalnych i dających wyniki natychmiastowe. Dlatego też domagając się dziś zarówno od kierowników resortów jak i pracowników tak ciężkiej ofiary, premier wierzy, że znajdzie zrozumienie z ich strony, że zarządzenia te przyjęte zostaną tak, jak zostały przez rząd wydane, jako ciężka lecz nieunikniona konieczność, której wymaga dobro całego państwa.

Skarga obrońców b. więźniów z Brześcia

Osadzenie w więzieniu wojskowym było niezgodne z prawem

Warszawa, 23. 6. (Tel. wł.). Z powodu decyzji prokuratora Rudnickiego, na mocy której skarga obrońców b. więźniów brzeskich została pozostawiona bez biegu, obrońcy zaskarżyli tę decyzję do Sądu Apelacyjnego, domagając się dopuszczenia b. więźniów brzeskich jako oskarżycieli posiadających przeciw p. Demantowi. W skardze przeciwko niemu domagano się pociągnięcia do odpowiedzialności za nadużycie względnie nieczynność władzy urzędowej, polegającej na tem, że osadził on aresztowanych w więzieniu wojskowym, co jest niezgod-

ne z prawem, a nadto tolerował znany stosunek dozorców więziennych w Brześciu do osób uwięzionych. Prokurator Sądu Apelacyjnego Rudnicki wydał decyzję, powołując się na poszczególne przepisy wojskowego regulaminu więziennego, który przecież nie dotyczy osób cywilnych, a nadto wbrew swemu obowiązkowi ustawowemu nie przeprowadził żadnego dochodzenia.

Sprawa ta z powodu podania obrońców będzie przedmiotem rozważań Sądu Apelacyjnego. (w)

Czechizacja Śląska Cieszyńskiego

Wzmocnienie się żywiołu czeskiego w pow. jabłonkowskim

Morawska Ostrawa, 22. 6. (PAT). Organ czeski „Moravsko-Slezsky Denik”, znany ze swoich wystąpień antypolskich, wylicza w jednym z ostatnich numerów wyniki działalności czeskiej w powiecie jabłonkowskim, gdzie jeszcze w roku 1910 liczone tylko 0,58 procent Czechów.

Wspomniane pismo podaje, że założono tam w ciągu ostatnich 10 lat 19

kół „Maticy”, 2 szkoły wydziałowe i 28 szkół ludowych z 2198 dziećmi (38 proc. ogółu dziatwy), 16 ochronek z 457 dziećmi, 4 gniazda Sokola czeskiego, dwa kina „Maticy”, 5 czeskich straży pożarnych, 2 szkoły rolnicze, 3 instytucje finansowe, a wreszcie, że naliczono przy ostatnim spisie ludności 33 procent Czechów.

Na wypadek, gdyby Rzesza przestała płacić, każdy poszkodowany wierzytel ma prawo zwrócenia się do międzynarodowego trybunału w Hadze z zapytaniem, czy działaniem rządu niemieckiego jest istotnie zerwaniem planu odszkodowawczego. W wypadku odpowiedzi twierdzącej będzie mógł — ale już sam, bez innych b. sprzymierzeńców — podjąć kroki represyjne, których Niemcy nie będą miały prawa uznać za kroki nieprzyjacielskie. Tego rodzaju „sank-

cje” są oczywiście nierealne, gdyż — w obecnej konstelacji politycznej — groziłyby niechybnie natychmiastowym wybuchem wojny. Jak więc widzimy, b. koalicja jest w stosunku do Niemiec bezsilna.

Dzięki prezydentowi Hooverowi, zagadnienie odszkodowań oficjalnie odżyło.

Wystąpienie jego stawia w szczególności kłopotliwe położenie Francję. Jak wiadomo, plan Younga dzieła raty re-

paracyjne, płacone przez Niemcy, na dwie części: warunkową i bezwarunkową. Warunkowa, przeznaczona jest na pokrycie długów sojuszniczych w Ameryce, bezwarunkowa — na istotne odszkodowania Rata warunkowa może podlegać pod pewnymi warunkami moratorium. W razie jednak zawieszenia tej części wypłat reparacyjnych, musiałoby nastąpić zawieszenie koalicyjnych spłat dłużniczych. Część bezwarunkowa nie miała w żadnym razie podlegać moratorium i miała być spłacana bezwzględnie. Dlatego też uległa ona skomercjalizowaniu. W roku obecnym Niemcy powinny były zapłacić z tytułu planu Younga 1700 milionów marek, z czego przeszło miliard przypadło na warunkową część odszkodowań, a 612 milionów na bezwarunkową. Z tych 612 milionów marek około 500 milionów miała otrzymać Francja, mniej więcej po 50 milionów Anglja i Włochy, reszta pozostawała dla innych, mniejszych państw.

Otóż orędzie prezydenta Hoovera nie nastęrczałoby wątpliwości, gdyby amerykański gest uwarunkowany był jedynie moratorium dla warunkowej części wypłat reparacyjnych. Tymczasem prezydent Hoover — o ile można się zorientować — myśli o zawieszeniu również bezwarunkowej części odszkodowań. Oznacza to rewizję planu Younga, co stawia Francję w trudne położenie, zwłaszcza, że cofnięcie 500 milionów marek stanowić będzie poważną wyrwę w budżecie francuskim. Czy jednak Francja będzie mogła powiedzieć veto?

Należy zaznaczyć, że od pewnego czasu widać pewną akcję finansów anglosaskich, skierowaną przeciw Francji. Dobrobyt jej budzi podziw, ale jednocześnie zawiść. Objawiło się to z okazji kryzysu politycznego w Austrii. Francja okazała tam gotowość przyścia z pomocą finansową pod warunkiem wycofania się Austrii z polityki „anschlusowej”. Przesilenie gabinetowe, jakie w Austrii wybuchło, miało doprowadzić do usunięcia z rządu p. Schobera, jako kontrahenta p. Curtiusa. Tymczasem o planach francuskich dowiedziała się Anglja i na własną rękę pożyczyla „Creditanstalt” 150 milionów szylingów. Austria wyostała się z pod presji francuskiej, a p. Schober został w rządzie wiedeńskim.

Obecnie Francja pragnęła zaofiarować pomoc Niemcom, lecz znowu pod pewnymi warunkami politycznymi. Wystąpienie prez. Hoovera znowu krzyżuje te plany. Niemcy otrzymują ulgi, nie przyjmując żadnych zobowiązań, zwłaszcza w zakresie zerwania z polityką rewizjonistyczną i ograniczenia wydatków na zbrojenia. „Vorwärts”, pod wpływem orędzia prez Hoovera, sztydzi z p. Brianda i uważa, że jego plan paneuropejski jest już nieaktualny. Niemcy znowu są wolne i niewątpliwie „swobodę” swoją postarają się wyzyskać na gruncie międzynarodowym.

Należy tu jeszcze nadmienić, że krok prez. Hoovera ratuje istotnie Niemcy od deficytu budżetowego, natomiast Polsce niewiele on pomoże. Odczyujemy ulgę zaledwie w wysokości 40 milionów złotych, co oczywiście nie jest do pogardzenia, ale co kryzysu zasadniczo nie rozwiąże. Pozycja gospodarcza Polski w stosunku do Niemiec znacznie się więc pogorszyła.

Oczywiście orędzie prez. Hoovera ma przedewszystkiem na celu ratowanie olbrzymich amerykańskich wkładów prywatnych, włożonych w gospodarkę niemiecką, a któreby przepadły w razie bankructwa Rzeszy. Niemcy potrafiły wyzyskać więc wszystkie argumenty i dziś stanęliśmy wobec nowej sytuacji politycznej, której nie wszyscy się spodziewali.

Wybory w Płockiem

Wczoraj już podaliśmy ogólne wyniki wyborów uzupełniających, które odbyły się w okręgu płockim w niedzielę. Według — nieoficjalnego narazie — zestawienia lista nr. 1 uzyskała 48.570 gł., lista nr. 4 — 31.397 gł., lista nr. 7 — 49.736 głosów.

Wskutek tego na „jedynekę” przypadają dwa mandaty, na „czwórke” jeden, a na „siódmkę” dwa. Z „jedynek” wchodzi ponownie do Sejmu dawni posłowie: Jan Rudowski i Stefan Pomianowski; z listy Stronnictwa Narodowego Władysław Rutkowski, a z listy centrolewu dawni posłowie: Mieczysław Niedziałkowski (PPS.) oraz Józef Białoskiński (Str. Ludowe).

Przy wyborach w r. 1928 P. P. S. posiadała dwa mandaty, „Wyzwolenie” jeden, B. B. jeden i Klub Narodowy jeden. Przy wyborach 1930 r. unieważniono listę nr. 4 (narodowa), wskutek czego podział mandatów przedstawiał się następująco: B. B. — 2 mandaty (43.495 głosów), Centrolew 3 mandaty (63.095 głosów). Na listę narodową, jakkolwiek była unieważniona, padło około 12.000 głosów.

Obecnie lista narodowa, mimo niezmiernie trudnych warunków, w jakich trzeba było prowadzić agitację, uzyskała pełny sukces, powiększając swą liczbę głosów od r. 1928 z 19.999 na 31.397, a więc o 60 procent.

„Jedynka” wyteżyła wszystkie swe siły, by utrzymać „status quo”. Starostwie składałi szczegółowe raporty o przebiegu kampanji wyborczej. Aparat wyborczy był odpowiednio „nastawiony”. Na terenie wyborczym działały „wyprobowane” metody. Zastosowano tu jeszcze jedną nową: mianowicie, około godz. 3 na ranem, przzerwano obliczanie głosów przez komisje obwodowe, aż do godz. 9 nad ranem; posłużyć to mogło znakomicie do zorientowania się, ile komu głosów brakuje.

Jako przykład jednego z „cudów nad urną”, opowiadają o wydarzeniu, jakie zaszło w Wronach, w pow. płońskim. Uprawnionych tam było do głosowania przeszło 600 wyborców, a kopert w urnie znalaziono siedemset kilkadziesiąt, z czego kilkanaście zupełnie pustych. Gdy mężowie zaufania „czwórki” zażądali dokładnego sprawdzenia, ilu faktycznie głosowało, okazało się, że z spośród uprawnionych dwustu nie było wykreślonych, a więc nie oddało głosów; przy obliczaniu zginęło w sposób tajemniczy około 50 głosów centrolewu; mężowie zaufania listy nr. 4 złożyli protest i opuścili salę.

We wsi Skrwilno pow. rypińskiego w sobotę wypłacono miejscowym wło-

ścianom 7.500 zł pożyczek, w celu pozyskania ich dla „jedynek”.

W Rypinie w jednej komisji obwodowej przy obliczaniu głosów okazało się, iż ilość kopert oddanych była mniejsza o 50, niż wykreślonych nazwisk na liście wyborców.

W Sierpcu na moście urządzono zasadzkę; 18 drabów oczekiwało na przechodzącego pos. Bieleckiego (Str. Narodowe), aby go pobić. W mieście zgromadzone wielką ilość policji.

W obwodzie Przeczki, w którym mieszka aresztowany działacz narodowy Rakowski, lista narodowa otrzymała 260 głosów, „jedynka” zaś tylko 31.

Donoszą też, że ks. poseł Czuj (B. B.) na swoich zebraniach obiecywał darowanie kar dla idących za listą rządową.

Bardzo znamienne było zachowanie się żydów. W r. 1928 1 sta mniejszości narodowych w okręgu płockim otrzymała 14.500 głosów; już wówczas część ortodoksów poparła listę B. B. W listopadzie r. 1930 lista żydowska (sjonistyczna) skupiła już tylko 9.500 gł.; reszta żydów głosowała na „jedynekę”. Obecnie żydzi oficjalnie dali hasło wstrzymania się od wyborów, nieoficjalnie zaś całą siłą poparli B. B. W takim np Rypinie ludność żydowska masowo głosowała na „jedynekę”.

Oczywiście „jedynekę” poparli też marawici, którzy mają swą siedzibę w Płocku. W dniu wyborów wydali odezwę za „jedynekę” pod tytułem: „Na czasie”. W obwodzie, w którym się mieści klasztor marjawicki, padło na listę rządową przeszło 300 głosów, a więc największa cyfra z spośród 15 innych obwodów Płocka.

Ciekawe jest, że na listę B. B. głosowali też mocno Niemcy - koloniści, zamieszkałi w znacznej liczbie nad Wisłą.

Mimo wszystko, obóz narodowy odniósł duże sukcesy nawet w ośrodkach, gdzie był dotychczas bardzo słaby. Gniazdo „sanacji”, lewicy, marjawitów i żydów, jakim jest Płock, dało liście narodowej 2.058 gł. „Sanacja”, która w listopadzie r. ub. miała tu 5.244 głosów, obecnie, mimo poparcia żydów, uzyskała tylko 3.544 gł. Centrolew skupił 4.893 głosy.

Dużą przewagę uzyskał obóz narodowy w pow. płońskim.

Frekwencja głosujących wynosiła 78 proc., podczas gdy w r. 1922 — 82,7 proc., w r. 1928 — 81 proc.

Naogół stwierdzić można, że obóz narodowy wykazał raz jeszcze swą siłę i krzepkość wewnętrzną. Przy jako tako normalnych warunkach wyniki wyborów byłyby dlań jeszcze znacznie korzystniejsze.

Program przewiduje wyjazd admirała de Laborde i grupy oficerów do Warszawy. Oficerowie, którzy pozostaną w Gdyni, oraz załogi w liczbie ogólnej 400 ludzi, będą mieli czas wypełniony różnymi rozrywkami. Dla podoficerów i załogi będą zabawy taneczne w świetlicy marynarki wojennej, dla oficerów dancingi i wyciecz-

ki. We wtorek, po powrocie z Warszawy, admirał wyda śniadanie, zaś popołudniu na pokładzie kontrtorpedowców Francuzi urządzią przyjęcie i dancingi dla sfer towarzyskich Gdyni i Oksywia. O godzinie 20-ej wieczorem tego samego dnia kontrtorpedowce francuskie opuszczą Polskę.

F. o. b.

Komisarskie samorządy

„Słowo Pomorskie” omawia atak, podjęty na samorząd miasta Torunia i przy tej okazji w artykule p. t. „Komisarskie samorządy” wypowiada następujące uwagi:

„Niema miejsca na samorząd” — oto programowe wyznaczenie i dążenie stronnictwa „sanacyjnego”. Droga do tego ostatecznego celu prowadzi przez różne ognia pośrednie i tymczasowe. Gdzie przywiązanie do samorządu jest silne, tam osłabia się jego znaczenie przez ataki na poszczególnych ludzi. Gdy fundamenty samorządu są już zachwiane, wtedy zjawia się prośba sanacyjna o mianowanie... komisarza. Nieraz przychodzi też komisarz jako zachwalany czynnik wyborczy. Tak np. przekonywano obywateli Gdyni, że lepszy będzie dla niej mianowany komisarz, niż prezydent z wyboru.

Torun jest w ostatnich tygodniach terenem ożywionych manewrów „sanacyjnych”, które mają się zakończyć wprowadzeniem rządów komisarskich. Do tego dąży już dzisiaj niemal jawnie miejscowa „sanacja” pod naciskiem bardzo wysokich „patronów”. Samorząd toruński znalazł się też nagle pod silnym ostrzałem artylerji politycznej, wywodzącej swój ród od zwolenników rządów komisarskich. Dzisiaj można już palcem wskazać kandydatów, którzy spodziewają się dojść do szczeblach rady i wiceprezydenta do godności... komisarza.

Manewry te odkryte są pozorami g o s p o d a r c z e m i. Krytykom gospodarki miejskiej, w której niewątpliwie są różne niedomagania (choćby są one mniejsze w Toruniu, niż w miastach prawdziwie „sanacyjnych”), chodzi przede wszystkim o wprowadzenie do instytucji i przedsięwzięcia samorządowych takich ludzi, którzyby byli powolnymi i posłusznymi narzędziami różnych „komendantów” sanacyjnych. Jest to więc robota czysto polityczna i tego faktu nie zasłania żadne pozory i żadne wymówki.

„A przecież „sanacja” zdała już „egzamin gospodarczy”. Każdy obywatel, każdy płatnik czuje już na własnej kieszeni skutki 5-letniej „opieki” sanacyjnej nad budżetem państwowym. W jakim stanie znajduje się dziś gospodarka państwa? W jakim stanie znajdują się budżety większości sejmików? W jakim stanie znajdują się te miasta, w których rządzi „oszczędni rozrzutnicy” sanacyjni? Czy trzeba to przypominać?

Niestety, nie wszyscy członkowie toruńskiego przedstawicielstwa samorządowego wiedzą o tych żalonych i

bolesnych wynikach gospodarczych w kraju, spowodowanych przez głosicieli „radosnej twórczości”. I nie wszyscy członkowie rady miejskiej przeczuwają, do czego prowadzi polityka miejscowych „naprawiaczy”.

Dlatego my, poważna część obywatelstwa toruńskiego, zwracamy się do naszych działaczy samorządowych z przestroga, ażeby nie przykiadali siekiery do korzeni samorządu miasta wojewódzkiego, ażeby go (w myśl przyrzeczeń przedwyborczych) bronili i ażeby do jego uszczuplenia nie dopuścili.

Obywatelski Klub Gospodarczy ogłosił dnia 20 sierpnia 1929 roku odezwę przedwyborczą, w której zobowiązał się wobec wyborców do przestrzegania następujących zasad:

„Samorząd miasta Torunia jest odciukiem pracy obywateli nad rządzeniem sobą. Gospodarka miejska musi być szkołą pracy obywatelskiej dla jego mieszkańców.

„Niech żyje naród polski i jego prawo stanowienia zbiorowego o losach Ojczyzny.

„Niech żyje nasz samorząd miejski, jako reduta tego prawa narodu polskiego.” —

Czy wszyscy członkowie Obywatelskiego Klubu Gospodarczego trwają przy tych zasadach? — Gdyby niektórzy od nich odstąpili, toby się rozmięgli z wolą i poglądami większości tych obywateli miasta Torunia, którzy obdarzyli ich swoim zaufaniem podczas wyborów we wrześniu 1929 roku. Trzeba to powiedzieć wyraźnie i głośno ażeby nie było żadnych nieporozumień i niedomówień.

Rozpoczęto polityczny atak na samorząd miasta Torunia: atak ten jest „maskowany” względami gospodarczymi. W rzeczywistości ukrytym dowódcą chodzi o cele polityczne: Najpierw o opanowanie władz samorządowych, a następnie o ograniczenie samorządu w myśl programowej zasady sanacyjnej: „nie ma... miejsca na samorząd”.

Od narzuconej „opieki” sanacyjnej, samorządy ucierpiały już wiele, a jeszcze więcej cierpią teraz obywatele, którzy muszą płacić koszty tej „opieki”. Któż to wprost pchał nasze miasta do kosztownych „pożyczek”? Kto namawiał do rozmaitych „eksperymentów”? Kto przyrzekał „złote góry”, a potem nawet tego nie dał, do czego się uroczyście zobowiązał?

„My, obywatele, o tem wszystkim pamiętamy i dlatego będziemy wszystkimi siłami bronili niezależności i godności samorządów przed polityczną zachłannością partyjnictwa sanacyjnego.

Kontrtorpedowce francuskie w Gdyni

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Gdynia, 21 czerwca.

Po godzinie 8-ej rano lunety i lornetki z dowództwa floty dostrzegają w lekkiej mgie sylwetki francuskich okrętów.

W kwadrans później rozlegają się strzały salutu narodowego, oddane z pokładu kontrtorpedowca „Bison”, na pokładzie którego znajduje się dowódca, admirał de Laborde. Armaty francuskie strzelają raz za razem, bardzo szybko. Poszczególne detonacje — ceremonjal przewiduje 21 — łączą się w jeden, przeciągły grzmot.

Na O. R. P. „Bałtyk” pada komenda:

— Czwarte działo, pali!

Po chwili znowu:

— Drugie działo, pali!

Regularna kanonada, aż uszy boją.

Po malej przerwie, gdy „Bison” dochodzi do awanportu, „Bałtyk” strzela znowu, tym razem już tylko 13 razy. To pozdrowienie francuskiego admirała. „Bison” odpowiada niezwłocznie. Ceremonjal przewiduje tylko 11 strzałów, bo nasz dowódca floty, Unrug, jest komandorem, a nie admirałem, ale Francuzi kurtuazyjnie nie żałują już prochu i wałą również trzydzieści razy.

„Bison” z admirałską flagą na grot-maszcie przechodzi awanport. Trębacz daje sygnał „baczność!”, francuscy marynarzy w białych czapkach z czerwonymi pomponami przeją się według rozkazu. Oficerowie, bardzo różni wzrostem, salutują. To samo dzieje się na pokładzie mijanego O. R. P. „Bałtyk”. Francuska orkiestra gra hymn polski.

W porcie „Bison” oddaje cumy holownikom „Lech” i „Ursus”. Rozpoczyna się możolna praca przesuwania kontrtorpedowca do brzegu. Wresz-

cie, gdy „Bison” znalazł się na swoim miejscu, ruszył drugi okręt francuski „Lion”, czekający na rozkaz. Te same manewry i ta sama praca holowników. Trwa to przeszło godzinę. Mimowoli przypomina się obrotność angielskich kontrtorpedowców, które będąc w roku zeszłym w tej samej przystani, obeszły się bez pomocy holowników i nadzwyczaj zrecznie, w kilku minut, przybiły do moła.

W międzyczasie pomiędzy „Bisonem” i „Bałtykiem”; na którym zebrała się nasza admiralicja, z komandorem Unrugem i szefem sztabu kom. Solskim na czele, kursują na krótkich, zwawych motorówkach oficerowie „komplimentacyjni” w galowych mundurach z tradycyjnymi pierogami na głowach.

Wreszcie komandor Unrug udaje się na pokład „Bisona” i wita francuskiego admirała. Program przyjęcia Francuzów i międzynarodowy kodeks przewidują, że pierwszą wizytę składa gość, ale — z niewiadomych względów — odstąpiono od zasady. Wizyta szybko złożona i niebawem po trapie „Bałtyku” wchodzi admirał de Laborde, w towarzystwie oficera. Orkiestra gra Marsyljanke, uzbrojeni marynarze prezentują broń. Komandor Unrug wita gościa na pokładzie i schodzi z nim na chwilę do salonu. Niebawem admirał francuski był z powrotem u siebie.

Wszystkie te ceremonje zajęły trzy godziny czasu.

Torpedowce francuskie spoczywają w porcie wojennym przy mołu południowym, jeden obok drugiego. Przy tem samym mołu przycumowany jest nasz „Wicher”, ten sam typ wojennego okrętu, tylko trochę mniejszy.

Skandal z „Delfinem”

Gdynia, 22. 6. (Tel. wł.) Okazuje się, że Niemcy nawet na samym terenie Gdyni nie cofają się przed antypolską propagandą, którą rozwijają z niebywałą śmiałością.

Otóż od kilku dni zainstalowała się w Gdyni wielka motorówka „Delfin”, zbudowana w Gdańsku, która za opłatą 2 złotych od osoby urządziła zwiedzanie tutejszego portu. Podczas jazdy udziela objaśnień właściciel motorówki Wilke, lub jego pomocnik. Objasnienia te, dawane publiczności zwiedzającej port gdyński, mają wybitny charakter antypolski. Przewodnicy z motorówki „Delfin” podczas oglądania nadbrzeża węglowego opowiadają, że stał tam wielki dźwig, który przewróciła burza. „Nie byłoby katastrofy” — mówili — gdyby dźwigi te postawili Niemcy”. Dalej koło chłodni portowej powiedzieli, że chłodnia ta kosztowała przeszło 4 miliony złotych i stoi obecnie zupełnie próżna. Na dodatek tego dojeżdżają, bez zezwolenia, pod port wojenny i pokazują stojącą tam na uboczu krypę minową, podając przytem ilość min, które zawiera.

O skandalicznym tem informowaniu turystów doniósł władzom pewien poważany obywatel z Inowrocławia, który wprost uszom swoim nie chciał wierzyć, że w porcie polskim możliwym jest coś podobnego. Obecnie prowadzi się dochodzenia i zdaje się nie ulegać

wątpliwości, że Wilke będzie zmuszony do zwinięcia swojego przedsiębiorstwa. Dużą winę ponosi Urząd Morski w Gdyni, który dając mu zezwolenie na uruchomienie motorówki, służącej do zwiedzania portu, nie zainteresował się sprawą, kto będzie udzielał turystom objaśnień i jakiego rodzaju będą te informacje. S. B.

Proces b. dyktatora Litwy

Kowno, 23. 6. (PAT) Proces przeciwko b. dyktatorowi Litwy Waldemarasowi, będzie jedną z największych rozpraw, jakie odbyły się na Litwie. Wraz z Waldemarasem oskarżonych jest 24 osób. Ilość wezwanych świadków wynosi 200 osób, w tem 63 świadków postawionych przez prokuratora, oraz 137 świadków postawionych przez obronę.

Zatarg m. Częstochowy z firmą „Ulen” zakończony.

Częstochowa, 22. 6. (PAT). — Został ostatecznie zlikwidowany długotrwały zatarg m. Częstochowy z amerykańskim towarzystwem „Ulen”, które przed kilku laty wykonywało roboty wodociągowe - kanalizacyjne w Częstochowie. Miasto Częstochowa tytułem odszkodowania za pewne usterki w wykonanych pracach otrzyma w najbliższym czasie około 32.000 dolarów.

Anglja, Włochy i Japonja przyjmują propozycję Hoovera?

Berlin, 23. 6. (PAT.) Według doniesień „Berliner Tageblattu“, rządy Wielkiej Brytanji, Włoch i Japonji wyraziły już swą zgodę na projekt Hoovera.

Waszyngton, 23. 6. (PAT.) Ambasador W. Brytanji zawiadomił departament stanu, że rząd W. Brytanji odnosi się z sympatją do propozycji prezydenta Hoovera. Ambasador odbył dłuższą rozmowę z podsekretarzem stanu Castle, który konferował następnie z posłem austriackim. Ten ostatni poinformował o zgodzie rządu wiedeńskiego na propozycję Hoovera.

Ambasador Włoch zawiadomił dep. stanu, że nie oczekuje odpowiedzi z Rzymu przed dniem jutrzejszym. Poseł bułgarski wyraził oficjalnie wdzięczność swojego rządu.

Prezydent Hoover jest wielce zadowolony z przyjęcia, jakiego doznała jego propozycja oraz z pomyślnego odzwieku na rynkach świata. Do Białego Domu napływają setki depesz z powinszowaniami ze wszystkich stron świata.

Londyn, 23. 6. (Tel. wł.) W izbie gmin b. premier Baldwin zapytał prejera Mac Donalda o stanowisko rządu w sprawie propozycji Hoovera. Mac

Donald oświadczył w odpowiedzi na to:

„Z całego serca pozdrawiamy oświadczenie prezydenta Hoovera. Z całego serca podpisujemy się pod zasadę, którą zawiera to oświadczenie. Jesteśmy gotowi dopomóc przy opracowaniu szczegółów, nim osiągnięty będzie oczekiwany sukces. Izba nie może się spodziewać, bym w tej chwili wypowiadał się szczegółowiej.“

Na to Baldwin oświadczył, że przyłącza się do wywodów premjera. To samo zrobił Lloyd George.

Dzienniki angielskie podkreślają fakt, że inicjatywa Hoovera wywołała zwykłe na wszystkich niemal giełdach europejskich i amerykańskich.

Waszyngton, 23. 6. (PAT.) Sekretarz stanu Stimson oświadczył, że jeżeli pragnie się, aby propozycje prez. Hoovera dały pożyteczny wynik, to nie może być mowy o konferencji międzynarodowej w tej sprawie. Szybkie przyjęcie propozycji przez wierzycieli Niemiec jest rzeczą niezbędną. Niema czasu na dyskusje międzynarodowe. Następnie Stimson zaznaczył, że wszystkie narody interesowane poinformowane zost. y o propozycji prez. Hoovera w drodze dyplomatycznej.

Krytyczne stanowisko prasy francuskiej — Jakie ofiary poniosłaby Francja w razie przyjęcia propozycji Hoovera? — Sprawa t. zw. spłat bezwarunkowych

Paryż, 23. 6. (PAT.) Cała prasa omawia oświadczenie Hoovera, stwierdzając, że było ono niespodzianką dla Francji, która nie była zapytywana w tej sprawie. Dzienniki zaznaczają, że propozycja Hoovera dotyczy tak bezwarunkowej, jak warunkowej części spłat i wyrażają pogląd, że Stany Zjednoczone powinny być zasięgnięte zdania stron zainteresowanych, o ile chodzi o spłaty bezwarunkowe. Dzienniki komentują propozycję Hoovera jako krok sensacyjny, mogący stanowić początek nowej polityki Stanów Zjednoczonych w stosunku do Europy.

Prasa wyraża pragnienie, ażeby projekt Hoovera rozpatrywany był nie tylko z punktu widzenia finansowego, ale także z punktu widzenia dyplomacji i polityki. Niektóre dzienniki wyrażają przypuszczenie, że projekt będzie już w tym tygodniu przedmiotem ważnych narad rządowych.

„Le Matin“ zaznacza, że Francja poniosłaby przy realizacji projektu ofiarę w wysokości około 2.300 milionów franków. „Petit Parisien“ pisze, że ponieważ Francji należy się wielka część raty bezwarunkowej, jest ona specjalnie zainteresowana w utrzymaniu postanowień układu haskiego. „L'Oeuvre“ stwierdza, że jeżeli propo-

Zwyzka na giełdach europejskich i amerykańskich

Nowy Jork, 23. 6. (PAT.) Prasa wczorajsza ogłasza liczne deklaracje wybitnych finansistów i przemysłowców, którzy z wielkim uznaniem wyrażają się o propozycji Hoovera. Giełda nowo-jorska wykazała wczoraj bardzo ożywioną działalność. Z górą 4 1/2 miliona akcji zmieniło właścicieli. Wiele akcji podniosło się o 3—8 punktów.

Londyn, 23. 6. (PAT.) Propozycja prez. Hoovera wywarła w Londynie niewątpliwie wielkie wrażenie, czego dowodem była przedewszystkiem giełda, która zareagowała poważną, jakkolwiek nie przesadną zwyzką kursów papierów. Niem. pożyczka reparacyjna stała w piątek 66, wczoraj zaś podniosła się do 74. Tak samo zwyżkowały inne niemieckie papiery. Amerykańskie akcje przemysłu stalowego oraz wszystkie akcje naftowe doznały również poważnej zwyżki. Również polska pożyczka stabilizacyjna skorzystała na ogólnej konjunkturze i podniosła się o 1 1/2 punktu powyżej 75.

Przy tem wszystkim jednak City londyńska wykazuje tendencję ostrożną, uważając, że nie należy się zbyt daleko angażować, dopóki stanowisko Francji nie jest wyjaśnione. Przeko-

Apetyty niemieckie rosna

Berlin, 23. 6. (Tel. wł.) „Berliner Tageblatt“ nazywa Hoovera bohaterem dnia. Dziennik wskazuje na wielkie ofiary, jakie musiałaby ponieść Francja w razie przyjęcia projektu Hoovera. Wyrażała się ona w sumie około 400 milionów mk., zawartej w budżecie francuskim. Propozycja Hoovera jest jednak tylko rozwiązaniem tymczasowym. Zdaniem dziennika mimo oczekiwanych stąd oszczędności, rząd Rzeszy nie będzie mógł zrezygnować z dochodów, płynących z

zycja amerykańska zostanie przyjęta, to nie można dopuścić, aby Francja była pozbawiona odszkodowań niemieckich z chwilą, gdy Waszyngton podkreśla ponownie „niemoralność“ całkowitego anulowania długów.

Paryż, 23. 6. (PAT.) Francuski min. finansów w dalszym ciągu bada notę prezidenta Hoovera, czyniąc to w ścisłym kontakcie z Bankiem Francuskim. Prawdopodobnie jeszcze w dniu dzisiejszym premier Laval oraz min. Briand i Flandin ustalą tekst odpowiedzi francuskiej, który rada ministrów rozpatrzy na jutrzejszym posiedzeniu.

Paryż, 23. 6. (PAT.) W kuluarach senatu żywo omawiana jest nota amerykańska. Senatorowie wyrażają pogląd, że plan Younga nie może być narażony na szwank i zgają być mało skłonni zgodzić się na to, by można było pod jakąkolwiek formą odłożyć stosowanie układów haskich.

Paryż, 23. 6. (PAT.) Agencja Havasa dowiaduje się, że ambasador Francji w Waszyngtonie oświadczył Stimsonowi, że Francja ocenia szlachetną inicjatywę Hoovera i skłonna jest do niej się przyłączyć, lecz przed udzieleniem oficjalnej odpowiedzi pragnie jeszcze szczegółowo zbadać sprawę.

nie, że klucz całej sytuacji leży w Paryżu, jest w Londynie powszechnie. Coprawda większość prasy przyznaje, że akcja Hoovera wymaga, aby Francja zrezygnowała z korzyści, płynących z odszkodowań, czego trudno oczekiwać, a tem bardziej wymagać od Francji, która zniszczona przez wojska niemieckie posiada pełne moralne prawo korzystania z odszkodowań dla pokrycia kosztów odbudowy zniszczonych okolic. Mimo to jednak prasa wywiera pewien nacisk na Francję, odgradzając się równocześnie od akcji Hoovera jako nietykającej bezpośrednio Wielkiej Brytanji, która, nie nie tracąc, nie też nie zyskuje, tylko pośrednio korzysta z akcji Hoovera, o ile w jej wyniku nastąpi ogólna poprawa. Co do tego opinia brytyjska jest nastrojona raczej pesymistycznie, uważając, że wprowadzenie efektu psychologicznego posunięcia Hoovera jest korzystny, ale dla trwałej poprawy jest to niedostateczne. Propozycja Hoovera powinna być pierwszym krokiem, po którym powinny nastąpić dalsze. Jeden rok moratorium uważany jest za niedostateczny, a rewizja długów, którą Hoover na razie odrzuca jest dla radykalnej poprawy uważana za niezbędną.

ostatniego dekretu oszczędnościowego. Zaoszczędzone spłaty reparacyjne w wysokości około 1 i pół miljarda mk winny stać się rezerwą dla rządu Rzeszy.

„Deutsche Allgemeine Ztg.“ oświadcza, że cała akcja Hoovera byłaby daremną, gdyby Niemcy po 1-roczej przerwie miały dalej w tej samej wysokości płacić reparacje. Jeszcze przed upływem „roku zwłoki“ musi powstać wyraźny plan nowego uregulowania odszkodowań. Zdaniem „Boersen Zei-

tung“, propozycja Hoovera uważana być może tylko za początek. Niemcy wykorzystają muszę w całej pełni inicjatywę Hoovera.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, dnia 23 czerwca 1931 r.

Spędzono: wołów 148, buhaja 227, krów 396, świń 1854, cieląt 653, owiec 674 razem 3952 zwierząt.

Placono za 100 kg. żywej wagi: (Ceny loco Targowica, Poznań, łącznie z kosztami handlowymi).

BYDŁO:

Woly:
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzegane 104—106
Mięsiste tuczzone młodsze do lat 3 92—100
Mięsiste tuczzone starsze 80—90
Miernie odżywione 66—70

Buhaje:
Wytuczzone pełnomięsiste 98—106
Tuczzone mięsiste 86—96
Nietuczzone, dobrze odżywione starsze 70—80
Miernie odżywione 60—64

Krowy:
Wytuczzone pełnomięsiste 96—106
Tuczzone mięsiste 84—94
Nietuczzone, dobrze odżywione Miernie odżywione 64—70
Miernie odżywione 36—46

Jalowice:
Wytuczzone pełnomięsiste 100—108
Tuczzone mięsiste 90—96
Nietuczzone, dobrze odżywione Miernie odżywione 74—84
Miernie odżywione 60—64

Młodzież:
Dobrze odżywione 60—64
Miernie odżywione 52—56

Cielęta:
Najprzedsiejsze cielęta wytuczzone 90—100
Tuczzone cielęta 80—86
Dobrze odżywione 70—78
Miernie odżywione 60—68

OWCE:

Wytuczzone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy 100—114
Tuczzone starsze skopy i maciorci 80—92

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 12—126
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 112—118
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 102—110
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi 80—100
Maciory i późne kastraty 110—118
Świnie bekonowe 90—100

Przebieg targu spokojny.
Uwaga: Targ przypadający na 29. 6. 31. z powodu święta przekładają się na 1 lipca 1931 (środa).

Urzędowa ceduła

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 23 czerwca 1931 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692,5 gr. (117,9 f. w. h.), b) pszenicy 735,5 gr. (124,8 f. w. h.), c) jęczmienia przemiałowego 667,0 gr. (113,1 f. w. h.), d) owsa 464,5 gr. (77,5 f. w. h.).

„Ceny orientacyjne“ parytet Poznań

Żyto 25,50—25,75
Usposobienie słabe.
Pszenica 27,50—28,00
Usposobienie słabe.
Jęczmień przemiałowy 27,00—28,00
Usposobienie spokojne.
Owies pastewny 28,50—29,50
Usposobienie słabsze.
Mąka żytnia 65% wł. work. 38,75—39,75
Usposobienie słabe.
Mąka pszenna 65% wł. work. 45,00—48,00
Usposobienie słabe.
Otręby żytnie 16,50—17,50
Otręby pszenne 15,00—16,00
Otręby pszenne (grube) 16,50—17,50

Ogólne usposobienie słabe.
Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 135 tonn, pszenicy 135 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu):

5 proc. Poż. konwersyjna 46% P.
8 proc. dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 91—90% +.
8 proc. listy dolarowe w zlocie amortyzacyjne 85% +.
4 proc. listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 33 1/2% O.
(Kurs w złotych):
6 proc. listy żytnie Pozn. Ziem. Kredyt. 16—15,80 +.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję).
Dr. Roman May I em. zł. 25.— +
Tendencja utrzymana.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.9665 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.925 zł.

JULJUSZ MEINL

Import kawy i herbaty S. A.
Warszawa, Bryłowska 22/24

Kawa
Herbata
Kakao
Czekolada
Keksy
Karmelki
Marmelady
Oliwa
Makarony i t. d.
**BYDGOSZCZ
GDAŃSKA 9.**
P w 11 670-62.244

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. n. w dewizach 211.50 do 211.80 zł., gotówką 211.10 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.30 do 173.56 zł., gotówką 172.96 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 23. 6. 1931 r.

Waluty **Gotówka**
Dolary Stanów Zjedn. fr.: 8.95; sp.: 8.97;
kup.: 8.93.

Dewizy:
trans. sprzed. kup
Belgia 124.25 124.57 123.95
Kopenhaga 239.08 239.68 238.48
Londyn 43.43 1/2 43.54 43.33
Nowy Jork
kabel 8.924 8.944 8.904
Paryż 34.94 35.03 34.85
Praga 26.43 26.49 26.37
Szwajcaria 173.10 173.53 172.67
Wiedeń 125.45 125.76 125.14
Włochy 46.73 46.85 46.61
Berlin 212.00

Tendencja mocna.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% poz. inwest. 83.25—84.00
3% pożycz. konw. 46.50
6% poz. dol. 73.00

Akcje w złotych:

Bank Polski 0.00—115.00
Lilpop 16.50—17.00
Modrzewjów 0.00—5.50

Tendencja mocna.

Komentarz:

Dla papierów państwowych tendencja przeważnie mocna, dla listów zast. i akcji również mocna. Akcjami obrotu bardzo małe, bowiem zauważa się wstrzymywanie od podaży. Ruch mały.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, dnia 23 czerwca 1931 r.

Pszenica march. 75—76 kg. 272.00—274.00
Tendencja utrzymana.
Żyto march 70—71 kg. 211.00—213.00
Tendencja spokojna.
Jęczmień pastewny i przemysłowy 188.00—203.00
Tendencja spokojna.
Owies march ojsz. 171.00—175.00
Tendencja utrzymana.
Mąka pszenna 32.00—37.50
Tendencja stała.
Mąka żytnia 28.75—31.25
Tendencja mocna.
Ospa pszenna 13.50—14.00
Tendencja słabsza.
Ospa żytnia 12.50—12.75
Tendencja słabsza.
Gruch Victoria 26.00—31.00
Gruch pastewny 19.00—21.00
Peluska 26.00—30.00
Bób polny 19.00—21.00
Wyka 24.00—26.00
Łubin niebieski 16.00—17.50
Łubin żółty 22.00—27.00
Makuchy rzepakowe 9.30—09.80
Makuchy lniane 13.00—13.20
Wytłoki suche paryt. Berlin 7.60—7.70
Śrót Scya 12.10—13.10
Słoma żytnia pras. drut. 0.55—0.65
Słoma pszenna pras. drut. 0.45—0.55
Słoma owsiana pras. drut. 0.45—0.55
Słoma jęczmienna drut. 0.90—1.00
Słoma żytnia dl. wiaz. 0.55—0.75
Słoma pszenna pras. sznur. 0.40—0.60
Sączka 1.40—1.65
Tendencja słaba.
Siano dobre I pok. nowe 2.35—2.75
Siano dobre I pok. stare 1.90—2.30
Ogólna tendencja spokojna.

Ziemiaki jadalne w handlu hurtowym.

Ziemiaki jadalne żółte 5.30—5.60
Ziemiaki jadalne niebieskie 3.60—3.90
Ziemiaki jadalne czerwone 3.40—3.75
Ziemiaki jadalne białe 2.95—3.15
za ctr.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 23. 6. 1931 r.

Wyplaty na Warszawę 47.00—47.20
Noty wielkie 46.80—47.30

Nie szafujcie zdrowiem!
zdrowe zęby, świeży oddech zapewnia pasta

Odol

T.W. 1887

Manifestacje narodowe w Osiecznie

Szczegóły zająć niedzielnych

Osieczna, 22 czerwca.

Miasteczko Osieczna, położone w pogranicznym powiecie leszczyńskim przeżywało — jak już pokrótce „Kurjer” donosił — w dniu 21 bm., to jest ubiegłej niedzieli niezwykle chwile. Na dzień ten Stronnictwo Narodowe zapowiedziało wiec sprawozdawczy posła okręgu p. J. Kaweckiego, a poza tem Obóz Wielkiej Polski zjazd okolicznych placówek. Miasto przystrojono chorągiewkami i girlandami.

Jeszcze rano przed nabożeństwem dowiedziano się z policji, że pochód Młodych Obozu Wielkiej Polski przez miasto jest zakazany. Gdy Młodzi szli do kościoła parami, ale nie środkiem jezdni, tylko chodnikami, policja, wzmocniona posiłkami z Leszna, spokojnie idących Młodych rozpędzała. Wywołało to zrozumiałe poruszenie. Mimo tych niezwykle przeszkód Młodzi stanęli w orydku przed wielkim ołtarzem w kościele parafjalnym, mając przed sobą piękny emblemat Obozu — miecz Chrobrego i wieńiec z szarfami, który miał być złożony po nabożeństwie na grobie powstańców wielkopolskich.

Po wysłuchaniu mszy św. delegacja Młodych wraz z pos. Kaweckim, kierownikiem Pow. Wydziału Młodych, p. mec. Wstawskim z Leszna, i delegatem Komitetu Dzielnicowego, p. Janem Wyganowskim z Poznania, udała się na cmentarz. Młodzi znów szli chodnikami, a wierni, którzy wyszli z kościoła, zapełnili jezdnię, idąc spokojnie ku cmentarzowi, by złożyć hołd zmarłym bohaterom. Jakież było zdziwienie, gdy przed bramą cmentarza zastano policję z najeżonymi bagnietami, która przez usta znanego z okresu wyborów starszego przodownika z Leszna, Kumocha, zapowiedziała, że na cmentarz może wejść tylko delegacja z wieńcem, a publiczność ma się natychmiast rozjechać. Zebrani tłumnie obywatele odczuli głęboko to zarządzenie i nie chcieli odejść od bram cmentarnych. Tylko energicznej interwencji pos. Kaweckiego i p. Wyganowskiego, którzy wezwali do spokoju, zawdzięczać należy, że tłum ruszył posłusznie, po oddaniu hołdu w milczeniu poległym powstańcom, ku miastu.

Gdy znaleziono się na Rynku, gdzie zgotowano gorącą owację posłowi Kaweckiemu, wznosząc go na rękach — policja rzuciła się na idących spokojnie obywateli, bijąc niektórych szabliami, jak np. p. Konrada Draheima, którego uderzył policjant Sawiński z Leszna. Na Rynku też aresztowano trzech Młodych Obozu Wielkiej Polski: p. Jana Lisiewicza z Osieczny, p. Konrada Draheima z Leszna i p. Jana Głima z Osieczny. Aresztowanych tych po 4-godzinnym trzymaniu na policji i spisaniu protokółów wypuszczono. Całe to zajście wywołało głębokie poruszenie i tylko dzięki oparowaniu i posłuchowi, jaki znaleźli rozważni obywatele, nie doszło do poważniejszych wydarzeń.

Zajście na Rynku podnieciło mieszkańców miasta, to też tłumnie zaczęli zapełniać salę w lokalu p. Pieczyńskiego. Sala wypełniła się po brzegi, mieszcząc zgórą 500 osób. Była ona pięknie udekorowana emblematami Obozu Wielkiej Polski, a przed mównicą ustawiono portret Romana Dmowskiego. Wiec zajął mec. Wstawski z Leszna, udzielając głosu posłowi Kaweckiemu. Pos. Kaweckie w dłuższym przemówieniu, gorąco oklaskiwanym, podniósł znaczenie Obozu Wielkiej Polski, przy czym zwrócił uwagę, że Obóz powstał z odczucia dwóch niebezpieczeństw, które Polsce grożą: z jednej strony z groźby niebezpieczeństwa niemieckiego, a także z groźby wroga wewnętrznego, jakim są komuniści. Następnie poseł Kaweckie zdał krótkie sprawozdanie z sesji budżetowej w Sejmie, podkreślając stanowisko Klubu Narodowego. Mówcę nagrodzono burzliwymi oklaskami.

Przyjęto rezolucje, które dotyczyły konieczności powołania Komitetu Obrony Narodowej przeciwko zalewowi niemieckim, i które wyrażały całkowite uznanie dla Klubu Narodowego za walkę o oszczędny budżet państwa. Po przyjęciu tych rezolucji gorąco przemó-

wił przewodniczący p. mec. Wstawski, poczem odśpiewano „Rotę” i w podniosłym nastroju wiec zakończono.

Dla charakterystyki stosunków do dać należy, że na wiecu asystowali: p. asesor Barski z Leszna, komendant powiatowej policji z Leszna, komisarz Kubasik, burmistrz miasta Szurkowski i starszy przodownik z Leszna Kumoch. Jak na jeden wiec reprezentacja dość poważna.

Bezpośrednio po wiecu Stron. Nar. odbyło się uroczyste zebranie Młodych Obozu Wielkiej Polski.

Salę wypełniło obywatelstwo i Młodzi w liczbie przeszło 400 osób. Po raporcie, który zdał p. Plączka kierownikowi Wydziału Powiatowego w Lesznie, mec. Wstawskiemu, ten zaś delegatowi Dzielnic, p. Wyganowskiemu, zajął zjazd kierownik placówki w Osiecznie, p. Peikert.

Następnie gorące przemówienie wygłosił p. Jan Wyganowski, stwierdzając, że Młodzi nie spoczną w walce o Wielką Polskę. Potem, po przemówieniach posła Kaweckiego i mec. Wstawskiego, przyjętych oklaskami przez zebranych, p. Wyganowski udekorował kilkunastu Młodych szczerbcami Chrobrego. Zkolei deklamował pięknie p. Baumer i przemawiał p. Pankowski, odczytując list od pierwszego kierownika placówki w Lesznie, p. Jacka Nikischa. Hymnem Młodych zjazd zamknięto.

Do dać należy, że w czasie przemówienia p. Wyganowskiego, weszli na salę dwaj posterunkowi policji i skrupulatnie stwierdzili, czy wszyscy obecni posiadają zaproszenia.

Zebranie Młodych w Bojanowie Starem.

W niedzielę, 21 bm., odbyło się również uroczyste zebranie Młodych, połączone z dekoracją „szczerbcami” w Bojanowie Starem. W zebraniu tem brali udział także członkowie placówki ze Śmigla. Raport od 45 Młodych odebrał delegat Komitetu Dzielnicowego p. Jan Wyganowski z Poznania. Zebranie otworzył kierownik miejscowej placówki p. St. Tomaszewski, poczem przewodnictwo objął członek Wydziału Powiatowego z Kościana, p. Urbański. Treściwy referat wygłosił p. Wyganowski z Poznania, który następnie udekorował kilkunastu członków miejscowej Placówki szczerbcami Chrobrego. Po przemówieniu kierownika placówki ze Śmigla, p. Grabowskiego, zamknięto piękną uroczystość odśpiewaniem hymnu Młodych.

Zebranie placówki Naclaw—Czarków.

W niedzielę także odbyła swe ogólne zebranie placówka Naclaw — Czarków. Raport od p. Ratajczaka przyjął delegat Komitetu Dzielnicowego p. Jan Wyganowski z Poznania. Zebraniu przewodniczył kierownik placówki p. Ziátkiewicz. Obszerny wykład, omawiający zasadnicze tezy programu O. W. P., wygłosił p. Wyganowski, spotykając się z gorącym przyjęciem ze strony zebranych. Następnie przemawiał p. Urbański. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

Zebranie organizacyjne Młodych O. W. P. w Keyni.

Kcynia, 21. 6. Dzisiaj odbyło się tu zebranie organizacyjne Placówki Młodych O. W. P. W sali p. Błażewskiego stawiała się licznie miejscowa młodzież oraz działacze narodowych. Z ramienia Komitetu Dzielnicowego Młodych O. W. P. z Poznania przybył p. Jan Tarnowski.

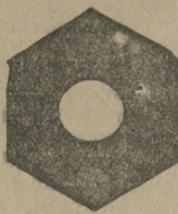
Po zagajeniu zebrania przez referenta organizacyjnego okręgowego wydziału Młodych O. W. P. w Bydgoszczy, p. Nowickiego, delegat poznański p. Tarnowski przedstawił zebranym program i metody działania Obozu Wielkiej Polski na tle dzisiejszych zmagania o prawdziwie wielką i potężną Polskę.

Młodzi narodowcy Kcyni w liczbie zgórą 50 osób z entuzjazmem zapisali na członków miejscowej Placówki, poczem delegat Komitetu Dzielnicowego mianował kierownika Placówki.

POLSKI KONSUMENT

kupuje i używa wyrobów

POLSKIEJ FABRYKI OŁÓWKÓW
**L. i C. HARDTMUTH-
LECHISTAN S. A.**

które są znakomitej jakości,
przemysłu krajowego.

L. i C. HARDTMUTH-
LECHISTAN S. A. KRAKÓW

Pw 10 353-70.58

Został nim znany działacz narodowy p. Tadeusz Czechak, ppor. rez. Do współpracy w kierownictwie powołano pp. Romana Lupe i Bolesława Dykiera.

Hymnem Młodych i hasłem „Młodzi czuwajcie” zakończono to podniesłe zebranie, które jest zapowiedzią nowego rozrostu sił narodowych w Kcyni i okolicy.

Sprawa dziennikarska w Wilnie

Dnia 17-go czerwca b. r. odbyło się walne zgromadzenie członków wileńskiego syndykatu dziennikarzy, z którego sprawozdanie brzmi:

„Przed tygodniem zarząd Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich postanowił zgłosić dymisję. Na dzień wczorajszy zarząd zwołał walne zebranie członków w celu wyboru nowego zarządu. Zebranie rozpoczęło się o godz. 2 po południu, w sali Stowarzyszenia Techników. Zajął zebranie prezes ustępującego zarządu p. Szydłowski. W zagajeniu p. Szydłowski wyjaśnił powody dymisji zarządu. Zarząd na podstawie art. 2 statutu syndykatu wystąpił w obronie swych członków, pracujących w redakcji „Dziennika Wileńskiego”, obrażonych uchwałą sądu oficerskiego, ogłoszoną w niektórych pismach. Stanowisko zarządu w tej sprawie wywołało niezadowolone pewnej części członków i duże zaognienie w łonie syndykatu. To spowodowało decyzję zarządu o zgłoszenie dymisji.

„Na przewodniczącego zebrania wybrano p. Ludwika Chomińskiego, który powołał na asesora p. W. Charkiewicza i K. Sakowicza, oraz na sekretarza p. Klaczyńskiego.

„Do pierwszego punktu dziennego, zatytułowanego: rezygnacja zarządu, w którym proponowano stwierdzić, że zarząd przez powzięcie uchwały w sprawie wyroku sądu oficerskiego przekroczył swe kompetencje i zareagował w sposób niewłaściwy, drugi zaś ze strony zwolenników postępowania ustępującego zarządu o przyjęcie rezygnacji zarządu do wiadomości bez żadnej motywacji.

„W głosowaniu za wnioskiem potępiającym ustępujący zarząd padło 17 głosów, przeciw 24.

„Przystąpiono do wyborów prezesa Syndykatu. Wystawiono dwie kandydatury: ustępującego prezesa p. Szydłowskiego oraz z drugiej strony p. W. Charkiewicza. Na p. Szydłowskiego padło 23 głosy, na p. Charkiewicza 16 głosów.

Po ogłoszeniu wyniku wyborów obrany ponownie prezes Szydłowski oświadczył, że, nie chcąc wprowadzać zaognienia stosunków i nie chcąc się sprzeciwiać woli 16 członków syndykatu, którzy głosowali przeciwko niemu, wyboru nie przyjmuje.

„W ten sposób walne zgromadzenie dwukrotnie aprobowało postępowania zarządu, raz głosując przeciwko wnioskowi potępiającemu zarząd, drugi raz

wybierając ponownie dotychczasowego prezesa p. Szydłowskiego.

„Na skutek rezygnacji ponownie wybranego prezesa przewodniczący zarząd przerywał. W czasie przerwy toczyły się rozmowy, co do składu przyszłego zarządu. Porozumienie nie dało się osiągnąć. Wobec tego postanowiono narazie wybrać tymczasową komisję zarządzającą w składzie p. L. Chomińskiego, jako przewodniczącego i pp. M. Szydłowskiego i J. Ostrowskiego. Skład komisji ustalono w drodze kompromisu w ten sposób, aby nie wszedł do niej żaden z członków redakcji. Zadaniem komisji ma być przygotowanie i zwołanie walnego zebrania w celu wyboru zarządu”.

W ten sposób odrzucenie przez Syndykat Dziennikarzy w Wilnie wystąpienia sądu oficerskiego D. O. K. III. przeprowadzone zostało dokładnie i do końca.

Starcia z komunistami w Berlinie.

Berlin, 22. 6. (PAT). W okolicy Berlina doszło wczoraj do krwawego starcia między policją a komunistami, którzy usiłowali urządzić demonstrację przeciwko zakazowi Spartakiady, przygotowanej przez sportowe organizacje komunistyczne. Około 3.000 komunistów rozłożyło się obozem w pobliżu Wannsee. Oddział policji, przechodzący obok obozu przywitany został gradem kamieni. Wobec groźnej postawy tłumu policja musiała wezwać posiłki. Doszło do strzelaniny.

KOMUNIKAT

Uwzględniając obecne ciężkie położenie rolnictwa, fabryki superfosfatu obniżyły ceny superfosfatu do końca lipca 1931 r. w następujący sposób:

CENY SUPERFOSFATU:

za 100 kg. superfosfatu mineralnego 16% luzem

przy parzytociu Włocławek . . .	zł 11,52
” ” Poznań, (Luboń lub Staroleka) . . .	” 11,52
” ” Częstochowa . . .	” 11,52
” ” Katowice . . .	” 11,68
” ” Warszawa-Wschodnia . . .	” 11,84
” ” Przemysł . . .	” 11,84
” ” Gdańsk (Kaiserhafen lub Oliwaer Tor) . . .	” 12,—
” ” Wilno . . .	” 12,16

Dostawa wagonowa i półwagonowa.

Za worek jutowy 100 kg wy zł 1,70 brutto za netto.

Kredyt wekslowy 6-miesięczny. Oprocentowanie kredytu 1/2 % ponad każdorazową stopę dyskontową Banku Polskiego.

Przy zapłacie gotówką 5% sconta.

nr 11778

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Plaga fundusów pozabudżetowych

Kalamitas budżetowa stała się źródłem różnych bolączek i niedomagań: urzędnicy skarżą się na redukcję uposażeń i stanowisk, przemysłowcy na ograniczenie inwestycji i dostaw rządowych, a kierownicy poszczególnych resortów ministerjalnych boleją nad kompresją swych budżetów. Jak zawsze bywa w podobnych wypadkach, każdy stara się urządzić w nowej sytuacji w sposób dla siebie najwygodniejszy: urzędnicy zabiegają o różne ulgi, przemysłowcy wysuwają koncepcję kredytowania dostaw na rzecz skarbu państwa, a ministrowie głowią się nad tworzeniem specjalnych fundusów pozabudżetowych. O tem ostatecznie zjawisku będzie mowa poniżej.

Zrodziła się, swego rodzaju „funduszomanja“. Wprawdzie już poprzednio mieliśmy wcale pokazywany zastęp szeregu samodzielnych fundusów (jak n. p. fundusze: kwaterunkowy, meljoracyjny, obrotowy reformy rolnej, zapomóg i kredytu ulgowego, emigracyjny, kultury narodowej itd.), ale wszystkie te fundusze, razem wzięte, nie dorównywały obecnie zrealizowanym wzgl. projektowanym funduszom.

Wstąpił się, mimo krótkiego czasu istnienia, stworzony w lutym r. b. „fundusz drogowy“, mający karmić się sokami, czerpanymi głównie z komunikacji samochodowej. Oprócz wpływów podatkowych, obliczonych na kilkanaście dziesiątków milionów złotych rocznie, fundusz drogowy przewiduje okazałe wpływy kredytowe, mogące dojść do wysokości 400 milionów złotych.

Również w lutym r. b. powstał fundusz eksportowy z zasadniczym kapitałem 150 milionów zł.

Była to pierwsza transza funduszu tegorocznego. Dalsze są w przygotowaniu. I to nie byle jakie.

Do podrzędniejszych należą fundusze: szkolny i turystyczny. Pierwszy służy na celom budownictwa szkolnego, drugi zaś rozwojowi turystyki. Na fundusz szkolny mają składać się specjalne opłaty od podań, świadectw i opłat szkolnych, a fundusz turystyczny mają zasilać opłaty od hoteli, pensjonatów, restauracji itp. zakładów gospodarczych, osiadłych w ośrodkach turystycznych oraz podwyższone opłaty paszportowe.

Niczym to jednak w porównaniu z wielkim „funduszem budowlanym“ na prowadzenie budownictwa mieszkaniowego kosztem podwyższenia komornego na przeciąg lat 24. Jest to fundusz, już nie milionowy, a miliardowy! Pomówimy o nim za następnym razem.

Tutaj zaś pragniemy zwrócić uwagę na przyczyny, dla których „funduszomanja“ uważa należy za szkodliwą i niebezpieczną anomalję.

Przedewszystkiem, należy mieć na uwadze, że obok zasadniczego, podstawowego budżetu powstają (jak grzyby po deszczu) samodzielne zbiorniki podatkowe, niezależne od ministra skarbu. To, co nie mogło znaleźć sobie miejsca w budżecie, „urządza się“ poza budżetem. Minister, który nie mógł dojść do porozumienia się ze swoim kolegą ze skarbu, improwizuje je, sam sobie, własnym ministrem skarbu. Oprócz dotychczasowej, jedynej pompy ssącej mianowicie: ministerstwa skarbu, organizm państwowy, niczem polip, wygasa się w wielką ilość narządów ssących... Kompresja budżetu w tych warunkach staje się iluzoryczną.

Fundusze rozbijają jednolitą dotychczas politykę skarbową, pozbawiają władze ustawodawcze i ministra skarbu kontroli nad gospodarką podatkową, stwarzają nowe, małoelastyczne podatki, przeciwstawiają się niezbędnej w obecnych warunkach redukcji budżetu. Są więc złem, które zwalczać należy. Jest rzeczą ministra skarbu obronienie jednolitości polityki skarbowej i własnej niezależności przed zakusami swych kolegów z innych resortów.

RODZICE — POLACY!

Front gospodarczy potrzebuje dzielnych bojowników. Zgłaszajcie inteligentną młodzież do szkół zawodowych!

Konjunktury

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	15. 6.	16. 6.	17. 6.	18. 6.	19. 6.	20. 6.
Pszonica						
Warszawa	34.00	33.50	—	33.00	32.50	—
Poznań	31.00	30.50	30.00	30.00	29.00	29.00
Lwów	28.50	—	—	28.25	—	—
Lublin	31.00	—	31.00	—	—	—
Żyto						
Warszawa	30.00	30.00	—	30.00	29.00	—
Poznań	28.50	28.00	27.75	27.00	26.50	26.50
Lwów	26.75	—	—	26.00	—	—
Lublin	27.00	—	27.00	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	28.50	28.50	—	28.50	28.50	—
Poznań	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
Lwów	26.25	—	—	—	—	—
Lublin	26.50	—	26.50	—	—	—
Owies						
Warszawa	31.00	31.00	—	31.00	31.00	—
Poznań	31.00	30.50	30.50	30.50	30.50	30.50
Lwów	—	—	—	32.00	—	—
Lublin	28.00	—	28.00	—	—	—

Światowe rynki zbożowe stoją w dalszym ciągu pod znakiem słabej tendencji. Odnosi się to zarówno do rynków europejskich jak i amerykańskich, a tłumaczy się wielką podażą ze strony firm zbożowych w Chicago i Nowym Jorku oraz wiadomościami o pomyślnym rozwoju roślinności. Na rynkach niemieckich są obroty słabe przy utrzymaniu tendencji.

Na rynkach krajowych ceny żyta i pszenicy uległy dużej zmianie. Owies zniżył się w Małopolsce i Wielkopolsce, jęczmień utrzymał się na prawie niezmiennym poziomie. Na spadek cen zbóż w kraju wpłynęły przypuszczalnie: 1) zbliżający się okres zbiorów i niedaleki termin ukazania się na rynku nowego zboża, 2) wiadomości o poprawie stanu zasiewów w związku z licznymi opadami w czerwcu, 3) wstrzymanie się od zakupów ze strony handlarzy zbożem i — młynów w oczekiwaniu na niższe ceny, 4) niepewne losy polsko - niemieckiej umowy żytniej, która wygasa z końcem bieżącego miesiąca, 5) wiadomości o bardzo dobrze zapowiadających się urodzajach w Stanach Zjednoczonych i w innych państwach, oraz ogólna słaba tendencja na rynkach światowych.

Masło

Sytuacja na rynkach maślanych kształtuje się pod znakiem tendencji słabej i częściowo zniżkowej. Zapotrzebowanie wykazuje spadek, co jest zjawiskiem zrozumiałym wobec powszechnego spadku siły nabywczej szerokiej kół konsumentów, wzrastającego spożycia owoców i częstych braków w masle, spowodowanych upałami. Nadmierną w stosunku do słabego popytu podaż trzeba likwidować przez magazynowanie towaru albo, co w naszych warunkach jest regułą, przez dalsze obniżanie cen. Stąd też doszło na rynku krajowym do załamania się cen, które wynoszą w obrotach hurtowych 3,20—4,00 zł za 1 kg. masła mleczarskiego.

Również na zagranicznych rynkach odbiorczy tendencja kształtuje się zniżkowo z powodu dużych dowozów, a małego zapotrzebowania. Notowania berlińskie z dnia 20. bm. obniżono o 3 punkty wobec nadmiernej podaży, z której część poszła

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) W sprawie 1% stawki podatku obrotowego. Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, rozstrzygając skargę na decyzję władzy wymiarowej, że fabryki farb i lakierów, sprzedając swe wyroby innym przedsiębiorstwom przemysłowym do polewania kotłów i aparatów przemysłowych, o ile te stanowią część urządzenia fabrycznego, nie są uprawnione do korzystania z ulgowej 1% stawki podatku przemysłowego od obrotu, przewidzianego w art. 7a ustawy o podatku przemysłowym.

Z KRAJU

(k) Sprawa banku Stadthagena. W dniu 20 bm. w sądzie grodzkim w Bydgoszczy odbyło się zebranie informacyjne wierzycieli banku Stadthagena, który przed kilku tygodniami zawiesił wypłaty. Według opinii rzeczoznawców, aktywa banku przewyższają pasywa. Co do nadzoru sądowego, decyzja zapadnie we środe.

(k) Spółka Stolarska Sp. Akc. w Poznaniu. Dnia 19 czerwca rb. odbyło się roczne walne zebranie akcjonariuszów „Spółki Stolarskiej“, pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. W. Hedingera. Sprawozdanie z działalności zarządu za rok ub. złożył zastępca prezesa p. M. Bogajski. Od r. 1929 przemysł meblarski przechodzi ciężkie przesilenie, które szczególnie silnie zaznaczyło się w roku sprawozdawczym. Akcja zniżki cen artykułów przemysłowych bez zbadania możli-

do chłodni. Wobec tego obecne notowanie wynosi 118, 108 i 94 za I, II i III. gat. przy odbiorze od producenta.

Jaja

Lekka haussa, jaka się dała zauważyć na początku bież. miesiąca, trwa w dalszym ciągu, doniesienia ze wszystkich giełd zagranicznych wskazują na tendencję mocną. Coprawda ze strony konsumentów nastąpiła już reakcja w postaci spadku spożycia, niemniej jednak dalsze zmniejszanie się dowozów przez notowania mimo to w kierunku zwyżkowym. Szczególnie wydatnie zwyżowały notowania na giełdach niemieckich i ostatnio również na londyńskiej, gdzie w dniu 19. bm. notowano jaja polskie 5—7 sh za 2 kopy. Notowania ia towaru eksportowego za 1 skrzynię franco granica osiągnęły w kraju 17—17,50 dol. za 1 skrzynię (1440 szt.).

Bydło i mięso

Tendencja na rynku trzody jest niejednorodna. Spędy na targi krajowe wykazują naogół zmniejszenie, wskutek czego przeważa tendencja zwyżkowa. Jednocześnie ujemnie daje się odczuwać załamanie się cen na londyńskiej giełdzie bekoniów, wskutek czego zapotrzebowanie na żywiec ze strony bekoniarni krajowych spadło, pociągając za sobą spadek cen swni bekoniowych. Notowania tych ostatnich wynoszą obecnie 80—88 zł za 100 kg co stanowi za ledwie 55% notowania z miesięcy jesiennych ub. roku. Najsilniej spadły notowania żywca na zeszlotygodniowej targowicy poznańskiej gdzie wskutek zwiększonej podaży ceny na niektóre gatunki trzody chlewnej obniżyły się o 10 zł na 100 kg. Lekka zniżka dotknęła również gorsze gatunki bydła rogatego. Owce i cielęta były utrzymane w cenie.

Skóry wyprawione

Poznań, dnia 20. VI. 1931 r.

Na rynku skór wyprawionych w Poznaniu w dniu 20. bm. notowano ceny jak następuje:

Skóry faldrowe	za 1 kg.	9.00—11.00
boks czarny	„	2.80—5.00
boks kolorowy	„	3.00—5.20
końskie szewro czarne I gat.	„	1.60
„ „ „ II „	„	2.05
„ „ kolor. I „	„	1.70
„ „ „ II „	„	2.15
futrówka czarna garb.	„	—
na chromie I gat.	„	0.80
„ „ „ II „	„	1.00
blanki czarne	„	9.00—11.00
podeszwy w połówkach	„	7.00—9.00

Jelita

Poznań, dnia 20. VI. 1931 r.

Na rynku jelit tendencja słaba. Konsumcja zmniejszyła się znacznie. Wzrosła natomiast produkcja spowodowana zwiększonym ubożem na bekony i zahamowaniem wywozu trzody do Austrii i Węgier. Ceny na flaki wieprzowe — kiełbasnice tak niskie, że nie pokrywają kosztów produkcji. (A. W.)

Szczecina

Poznań, dnia 22 czerwca 1931 r.

Za 1 kg, szczeciny przerobionej, towar zimowy płacono w Poznaniu 20 zł. (A. W.)

Włosie

Poznań, dnia 22 czerwca 1931 r.

Na rynku poznańskim notowano następujące ceny za włosie z koni żywych: z grzyw za 1 kg. — 1,50 zł., z ogona za 1 kg. — 5,00 zł. (A. W.)

Pw 11,669 62,232

przyczem uchwalono wykazane straty z 127 055.— przenieść na rok bieżący. Po uczczeniu pamięci zmarłego członka rady nadzorczej śp. B. Samolińskiego, wybrano do rady nadzorczej ponownie ustępującego p. dr. Głowackiego oraz pp. Fr. Baranowskiego i St. Wybickiego. Obecny skład rady nadzorczej stanowią pp.: W. Hedinger, M. Bogajski, dr. Zyg. Głowacki, W. Kopeć, Fr. Baranowski i St. Wybicki.

(k) Urlopy pracowników. Sąd Najwyższy wydał wyrok wbrew dotychczas panującemu poglądom, uprawniający następujące postępowanie w stosunku do pracownika, który już nabył uprawnienia urlopowe: Pracodawca może mu wypowiedzieć umowę o pracę, udzielając jednocześnie urlopu, i jeśli w ten sposób urlop mieści się całkowicie lub częściowo w okresie wypowiedzenia, postępowanie takie jest zgodne z przepisami ustawy. (1)

Z ZAGRANICY

(z) Bilans handlu zagranicznego Niemiec za maj r. b. wykazuje saldo aktywne w wysokości 162 milj. mk., wobec 126 milj. mk. w kwietniu b. r. Przywóz w maju wyniósł 585 milj. mk., gdy w kwietniu 654 milj., zmniejszył się więc o 69 milj. mk., wywóz zaś wyrażał się cyfrą 747 milj., gdy w poprzednim miesiącu 780 milj., czyli spadł o 33 milj. mk.

(z) Zniżka cen superfosfatów. Uwzględniając obecne ciężkie położenie rolnictwa, fabryki superfosfatu obniżyły ceny superfosfatu do końca lipca 1931 r. w następujący sposób, za 100 kg. superfosfatu mineralnego 16 proc. luzem przy parytecie Włocławek — zł 11,52, Poznań (Luboń lub Staroleka) — zł 11,52, Częstochowa — zł 11,52, Katowice — zł 11,68, Warszawa-Wschodnia — zł 11,84, Przemyśl — zł 11,84, Gdańsk (Kaiserhafen lub Olivaer Tor) — zł 12,—, Wilno — zł 12,16. Dostawa wagonowa i półwagonowa. Za worek jutowy 100 kg-wy zł 1,70 brutto za netto. Kredyt wekslowy 6-miesięczny. Oprocentowanie kredytu ½ proc. ponad każdorazową stopę dyskontowa Banku Polskiego. Przy zapłacie gotówką 5 proc. skonta.

(z) Odnowienie traktatu niemiecko - sowieckiego. Traktat niemiecko - sowiecki z r. 1926, który zawarty został w Berlinie na lat pięć, wygasa z dniem 30 czerwca 1931 r. Traktat ten nie zawierał żadnej klauzuli, dotyczącej odnowienia lub wypowiedzenia traktatu, lecz jedynie zastrzeżenie, że oba kraje przed wygaśnięciem okresu 5-cio letniego mogą dojść do porozumienia w sprawie ułożenia w przyszłości swych wzajemnych stosunków. Według informacji z Berlina traktat będzie w tych dniach oczywiście odnowiony, jednak nie na dalsze 5 lat. Będzie on prawdopodobnie odnowiony z warunkiem zamieszczenia w nim klauzuli o wypowiedzeniu rocznym po upływie 3-ch lat.

(z) Połączenie światowych kompanij telefonicznych. Donoszą z Nowego Yorku o połączeniu się International Telephone and Telegraph Company z Kreuger and Toll Company. Połączenie nastąpiło w ten sposób, iż firma szwedzka zakupiła udziały kompanij amerykańskiej. Połączenie się tych wielkich przedsiębiorstw telefonicznych ma na celu współpracę w rozwoju i rozpowszechnieniu komunikacji telefonicznej w całym świecie. Jak wiadomo, Ivar Kreuger jest jednym z głównych akcjonariuszów Tow. Ericsson A. B.

(z) Porozumienie Philips-Osram A. G. Niezależnie od współpracy holenderskiego koncernu Philipsa z niemieckim Osram A. G. w dziale lampek żarowych, na polu oświetlenia neonowego prowadziły one ostrą walkę konkurencyjną. Ostatnio obie grupy podpisały umowę dotyczącą współpracy również i w tej dziedzinie. Układ przewiduje zespolenie wytwórczości, sprzedaży i prowadzenia badań technicznych obu koncernów w dziedzinie światła neonowego. Na rynku niemieckim, będącym dotychczas głównym terenem walki konkurencyjnej obu grup, wspólna sprzedaż przejmie koncern niemiecki.

Z WYDAWNICTWA

(w) „Przegląd Gospodarczy“. Wyszedł z druku zeszyt 12 z 15 czerwca rb., zawierający następującą treść: „Przegląd sytuacji“ — E. R.; „VI Kongres Międzynarodowej Izby handlowej“ — E. Treпка; „Międzynarodowy kredyt rolniczy a rolnictwo polskie“ — D. W. Borowski; „Hutnictwo żelazne w 1930 r.“ — Ant. Dzik; „Z gospodarczego położenia Francji“ — R. Battaglia; „Rozporządzenie doraźne Rzeszy o zabezpieczeniu gospodarstwa i finansów“ — Dr. W. Dyjas. Poza tem zeszyt zawiera: rynek pieniężny, rynki towarowe oraz kronikę.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wielkie dni Poznania

Przygotowania do zlotu Sokolstwa są ukończone — Sam zlot z udziałem mistrza Paderewskiego i zagranicznych gości zapowiada się imponująco

Ośrodkiem zainteresowania wielkich dni, jakie będzie przeżywać Poznań 4 i 5 lipca z okazji uroczystości Wilsonowskich, jest — obok samego aktu odsłonięcia pomnika w Parku Wilsona — zapowiadający się doskonale wielki zlot Sokolstwa, organizowany przez Dzielnicę Wielkopolską.

Zlot odbędzie się na stadionie miejskim w Poznaniu, przy czym wszystkie trybuny wspaniałego stadionu są już obecnie zdane do użytku, zatem po raz pierwszy będzie mogła ta potężna budowla spełnić całkowicie swoje zadanie, a publiczność znajdzie wygodne pomieszczenie, bowiem z każdego miejsca można wszystko zupełnie dokładnie obserwować.

A będzie na co patrzeć! Gniazda na terenie całej Wielkopolski rywalizują pomiędzy sobą, aby jak najliczniej i jak najgodniej wystąpić, przy czym hasłem dnia jest wszędzie obecnie: wszyscy na zlot do Poznania! W szeregach sokolich pod wpływem szlachetnej ambicji wytworzyła się również emulacja, aby głównym organizatorem, t. j. Przewodnictwu Dzielnicy Wielkopolskiej przyjść z możliwie wydatną pomocą i ułatwić odpowiedzialne zadanie, a to solidarne współdziałanie w obecnych warunkach stało się nakazem i żaden prawy Sokół od niego się nie uchyla.

Nic więc dziwnego, że dzięki temu prace organizacyjne są już całkowicie

Szczegółowy program uroczystości Wilsonowskich

Komitet obchodu uroczystości odsłonięcia pomnika Wilsona pracuje intensywnie nad ostatecznym ułożeniem programu. W tym celu odbywają się stale konferencje z poszczególnymi władzami, chodzi bowiem o to, aby wszystko odbyło się sprawnie i bez przeszkód.

Obecnie program uległ drobnym zmianom i przedstawia się następująco:

W piątek 3 lipca odbędzie się o godzinie 20.15 uroczysta akademja radiowa ku czci mistrza Ignacego Paderewskiego. Orkiestra odegra hymn narodowy, poczem — po słowie wstępnym — wykonane będą utwory wyłącznie Paderewskiego. Jako soliści wystąpią prof. Łukasiewicz, prof. St. Pawlak, primadonna Opery p. Zofia Zmigród-Fedyczkowska i artysta opery p. Roy. Poza tem orkiestra, odegra Menuet Paderewskiego, a artysta Teatru Polskiego p. Wł. Bracki ma recytować wiersz p. t. „Paderewski” p. J. Sztudyngera.

W sobotę 4 lipca naznaczone jest o godz. 11 odsłonięcie pomnika. Uroczystość ta transmitowana będzie przez radio na cały świat. Orkiestra odegra fanfarę, a chór odśpiewa hymn polsko-amerykański Paderewskiego. Po przemówieniu prezydenta miasta, p. Cyryla Ratajskiego nastąpi odsłonięcie pomnika, przy czym orkiestra odegra hymn narodowe polski i amerykański. Z kolei ambasador Stanów Zjednoczonych odczyta orędzie prezydenta Herberta Hoovera, po-

Piękna uroczystość

Zamknięcie roku szkolnego w Liceum Handlowym.

Uroczyste zamknięcie roku szkolnego odbyło się w Liceum Handlowym Izby przemysłowo-handlowej przy ul. Wrocławskiej. Uroczystość otworzył w obecności pp. prezesa Izby przem. - handlowej Samulskiego, naczelnika wydziału szkolnictwa zawodowego w Kuratorium, S. Dybczyńskiego, i przedstawicieli prasy dyrektor Liceum, p. Beczkowicz. W swem obszernym przemówieniu przedstawił znakomity rozwój uczelni, dokonujący się mimo niesprzyjających warunków, a zwłaszcza szczupłości pomieszczenia. Gdy w pierwszym roku istnienia (1925/26) szkoła liczyła tylko 45 uczniów i uczenie w jednej klasie, to dzisiaj wynosi ich liczba około 240 w 6 klasach. Liceum ukończyło z wynikiem dodatnim w roku bieżącym 88 uczniów i uczenie.

Bardzo serdecznie przemówił następnie do absolwentów imieniem grona profesorskiego p. prof. Opatowicz. Miłe wrażenie wywarł przemówienia

ukończone. Wszystkie komisje, które były powołane jeszcze na początku bieżącego roku, wywiązały się ze swych zadań doskonale. Przybywający na zlot Sokoli mają więc zapewnione — po wykupieniu za 1.50 zł specjalnej karty zlotowej — zdrowie i obfite pożywienie, oraz wygodne pomieszczenie. Publiczność ujrzy niezwykle ciekawą, bardzo starannie przygotowaną, masową pokazów ćwiczeń sokolich, dalej efektowne widowisko, na które złożą się nasze ukochane tańce narodowe w barwnych kostiumach, przygotowywane od dłuższego czasu pieczołowicie przez baletmistrza Teatru Wielkiego w Poznaniu, p. Jana Ciesielskiego. Wreszcie będzie miała jedyną w swoim rodzaju sposobność ujrzania dostojnych zagranicznych gości oraz mistrza Paderewskiego, który ponadto prawdopodobnie przemówi do zebranych, a dzięki megafonom wszyscy będą mogli usłyszeć to przemówienie.

Ze względu na ogromne zainteresowanie zlotem, radzimy wszystkim zaopatrzyć się zczasu w bilety w przedsprzedaży, gdyż może łatwo później tych biletów zabraknąć, a ponadto, kto wcześniej kupi, ten dostanie lepsze miejsce. Bilet są w cenie od 50 gr. do 3 zł. Rozsprzedaży podjęła się łaskawie firma J. Wlekiński, Poznań, Aleje Marcinkowskie, tel. 32-59 (hotel Bazar). Nabywać można bilety już od środy, 24 bm.

czem p. prof. A. Żółtowski będzie mówił o zasługach prezydenta Woodrowa Wilsona. Na zakończenie władze i delegacje złożą pod pomnikiem wieńce.

O godz. 13.30 odbędzie się uroczyste posiedzenie rady miejskiej, na którym wygłosi przemówienie prezes rady miejskiej p. inż. Witold Hedinger na co odpowie p. Paderewski. Następnie przewidziany jest referat przedstawiający rozwój m. Poznania od ostatniego pobytu p. Paderewskiego do chwili obecnej.

Po śniadaniu w ratuszu odbędzie się o godz. 17 akademja amerykańska w Radjo Poznańskim, poczem obiad w Zamku i raut.

W niedzielę 5 lipca msza św. na boisku „Sokoła” o 10.30 poczem pochód sokoli i bratnich organizacji przez miasto, oraz defilada przed Paderewskim. O godz. 12 otwarcie wystawy pamiątek „Armji Błękitnej” przy ul. Słowackiego 20.

O godzinie 16 nastąpi na Stadionie otwarcie Zlotu Sokolstwa Dzielnicy Wielkopolskiej z udziałem Paderewskiego i wszystkich zagranicznych gości. Wieczorem przewidziana jest zabawa ludowa w Parku Wilsona, rzęsiście iluminowanym.

W poniedziałek 6 lipca następuje zwiedzenie miasta oraz przyjęcie p. Paderewskiego przez Uniwersytet Poznański o godzinie 11.30, a wieczorem w Teatrze Wielkim odegrana będzie opera „Manru” Paderewskiego. (z)

z grona absolwentów, pp. Gilewiczówny i Rembaczka, które świadczyły o pełnym wzajemnym zaufaniu stosunku uczniów do swych wychowawców.

P. prezes Samulski zachęcał absolwentów do usilnej pracy w życiu gospodarczym, którego trudnościami, mającymi charakter przemijający, nie powinni się zrażać.

Po ponownym przemówieniu p. dyr. Beczkowicz rozdał świadectwa.

Ujęcie bandytów

Jeden z rzezimieszków, który dokonał napadu w Gołęczynie, był już karany 5-ciokrotnie.

Dochodzenia w sprawie niezwykle brutalnego napadu w godzinach wieczornych w Gołęczynie w dniu 15 b. m., uwięzione zostały pomyslnym wynikiem. Następnego dnia po zajęciu policja urzędziła w łasku gołęczynskim obławę, w rezultacie której ujęto Walentego Korcza (ul. Mickiewicza 29). Przy konfrontacji napadnięta i obrabowana kobieta oraz towarzyszący jej mężczyźni

rozpoznali Korcza. Przyznał się on też do zarzucanych mu zbrodni.

Aresztowanie Korcza doprowadziło do ujęcia dalszych sprawców pośrednich i bezpośrednich zająścia, a mianowicie: 30-letniego robotnika Franciszka Palacza (św. Wawrzyńca 9), 28-letniego Marjana Silskiego (św. Wawrzyńca 14), 45-letniego robotnika Józefa Bartkowiaka (św. Wawrzyńca 27), 47-letniego robotnika Michała Zimnego (ul. Dąbrowskiego 15) i 37-letniego Teofila Sęndera (św. Wawrzyńca 23).

Głównym sprawcą napadu i gwałtu jest wspomniany 32-letni Palacz, znany przestępcą. Jest on niepoprawnym recydywistą i był już karany 5-krotnie za kradzieże i napady przez sąd okręgowy w Poznaniu. (k)

Tajemnicze zwłoki

znaleziono na Drodze Dębińskiej.

Dziś rano o godzinie 4 znaleziono przy Drodze Dębińskiej nawprost stacji pomp u podnoża skarpy po prawej stronie, zwłoki mężczyzny. Natychmiast przywołano policję, która zajęła się zwłokami odstawiając je po stwierdzeniu zgonu do zakładu medycyny sądowej.

Denat liczący około 26 lat niezawodnie pozabawił się życia, pakując sobie kulę z parabellum w serce. Samobójstwo popełnione było wczoraj wieczorem. Znaleziono przy nieznanym parabellum z kilkoma nabojami, oraz walizkę.

Nazwiska denata dotąd nie można było ustalić, albowiem dokumenty, jakie przy sobie posiadał były podarte w strzępy. Istnieje przypuszczenie, że nieznanemu poprzednio musiał popełnić jakieś większe przestępstwo i w obawie przed konsekwencjami odebrał sobie życie. (z)

KALENDARZYK

Wtorek, 23 czerwca 1931.

Słońce: wschód 3.29 — zachód 20.18 — długość dnia 16 godzin 49 min.
Księżyc: wschód 12.32 — zachód — 4 kw.
Stan pogody według — spostrzeżeń — Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana w 16 st. Cels. Pochmurno. Wiatr południowo-zach. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm. — W ubiegłym dniu temperatura najwyższa plus 24 st. Cels., najniższa plus 15 st. C.

Przewiednia pogody na środę: Pogodnie i ciepło

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dziś plus 0,44 m.

Kal. rzk.: Zenon — jutro Jan Chrzciciel. Kal. słow.: Wanda — jutro Janisław.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Archidiecezja Gnieźnieńska.** J. E. Ks. Kardynał Prymas zamianował ks. Jana Filipiaka, proboszcza w Panigródzie, dziekanem dekanatu łękiego. W administrację oddano: Ks. Janowi Kupczykowski, dotychczasowemu wikariuszowi w Bydgoszczy przy kościele Najśw. Marii Panny parafje w Turku. Ks. Leonowi Mencelowi, dotychczasowemu wikariuszowi w Szubinie, parafje w Cerekwicy dekanatu rogowskiego. Ks. Aleksemu Sobaszkowi, dotychczasowemu profesorem nauki religii w państwowym gimnazjum w Szamotułach parafje w Siedleminie. Na wikariaty powołano: Ks. Wojciecha Anioła z Żnina do Pakości. Ks. Walentego Wnuka z Pakości do Żnina.

— **Archidiecezja Poznańska.** J. E. Ks. Kardynał Prymas zamianował ks. penitencjarza Jana Kaję pierwszym penitencjarzem i kaznodzią przy Katedrze w Poznaniu; ks. Władysława Stanisławskiego drugim penitencjarzem i kaznodzią przy Katedrze w Poznaniu. Instytucje kanoniczne otrzymał ks. Roman Dadaczyński na beneficjum w Rakoniewicach. W administrację oddano: Ks. dziekanowi Chudzińskiemu, proboszczowi w Opalenicy, parafje Granowo. Ks. Adamowi Andrzejewskiemu, dotychczasowemu administratorowi w Drzczkowie, parafje Kunowo. Ks. Janowi Felickiemu, parafje Wyganów. Ks. Józefowi Maleckiemu, dotychczasowemu administratorowi w Małym Krzycku, parafje Rososzycy. Ks. Józefowi Mielkemu, wikariuszowi w Jankowie Zalesnym, parafje Rusko. Ks. Marjanowi Nowackiewiczowi, dotychczasowemu mansonarzewi w Grodzisku, parafje Zielonawieś. Ks. Henrykowi Pankowskiemu, wikariuszowi w Kaszczorze, parafje Przedborów. Ks. Janowi Pęwniakowi, dotychczasowemu administratorowi w Zielonejwi, parafje Zduny. Ks. Tadeuszowi Peikowi, profesorowi nauki religii w państwowym seminarjum nauczycielskim w Lesznie, parafje Sieraków. Ks. Marjanowi Poprawskiemu, dotychczasowemu proboszczowi w Sierakowie, parafje Janków Zalesny. Ks. Franciszko-

Chore kobiety otrzymują przez użycie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” lekkie wypróżnienie, przy czem połączone to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy. Ządać w aptekach i drog. nw 11 771

wi Rademacherowi, proboszczowi w Gołanicach, parafje Małe Krzycko. Ks. Michałowi Skórnickiemu, mansonarzewi w parafji kolegiackiej św. Marii Magdaleny w Poznaniu parafje Kiekrz. Ks. dziekanowi Steinmetzowi, proboszczowi w Osieczynie, parafje Drzczkowo. Ks. mansonarzewi Józefowi Sztukowskiemu parafje Poniec. Ks. Antoniemu Szymczakowi, dotychczasowemu wikariuszowi w Buku, parafje Wyszyń. — Na wikariat powołano: Ks. Józefa Banaszaka z Wielkich Strzelec do Jutrosina. Ks. Kazimierza Borowicza z Poznania parafja św. Jana do Wielichowa. Ks. mansonarza Lucjana Haenschkego z Poznania parafja św. Wojciecha na czwartym wikariat przy Katedrze w Poznaniu. Ks. Jana Jędrzyka z Lwówka na drugi wikariat do Buku. Ks. Janusza Kaniewskiego z Wolsztyna do Lubasza. Ks. Aleksandra Klauza, wikariusza przy Katedrze w Poznaniu na drugi mansonarjat kolegiaty św. Marii Magdaleny w Poznaniu. Ks. Witolda Klimkiewicza z Michorzewa na drugi mansonarjat parafji św. Wojciecha w Poznaniu. Ks. Franciszka Kowalczyka z Krotoszyna na trzeci wikariat par. Najśw. Serca Pana Jezusa i św. Florjana w Poznaniu. Ks. Józefa Libowskiego z Lubasza do Brodów. Ks. Franciszka Lorenca z Chodzieży na drugi wikariat w Krotoszynie. Ks. Kazimierza Rakowskiego z Poznania Winiar na czwartym wikariat parafji Najśw. Serca Pana Jezusa i św. Florjana w Poznaniu. Ks. Bernarda Szudzińskiego z Brodów na drugi mansonarjat w Kościanie. Ks. Bolesława Zimnego z Wielonia do Wielkich Strzelec. Ks. Aleksandra Zygmuntowskiego z Poznania parafji Najśw. Serca Pana Jezusa i św. Florjana na drugi mansonarjat w Grodzisku.

OSOBISTE

— **Egzamin w Szkole Doksztalcającej Zawodowej** na wydziale szewsko-siodlarskim zdali pp. Balcerk Władysław, Broniewski Jan, Filipiak Feliks, Gomolec Kazimierz, Grobelny Bronisław, Iwiński Marjan, Kiecki Witold, Klimaszewski Stanisław, Magdziński Henryk, Majorczyk Antoni, Naskręti Ignacy, Kubala Juljan, Nowak Stefan, Ratajczak Czesław, Sarnowski Tadeusz, Szymaniak Roman, Wiciak Stanisław, Kurkowiak Stefan, Maczkowiak Jan, Nowak Franciszek, Nowak Wincenty, Zaborowski Kazimierz.

— **Złote gody małżeńskie** obchodzą w Szamotułach 27 b. m. em. nauczyciel p. Stanisław Echaust z żoną Stanisława z Błaszczków. Uroczysta msza św. na intencje Jubilatów odbędzie się o godzinie 9.30 w kościele parafjalnym w Szamotułach. — Jubilat przez 47 lat pracował jako nauczyciel przy szkołach powszechnych. Przez cały czas swego urzędowania czuł się zawsze gorliwym Polakiem i katolikiem, tak, że rząd pruski zagrożił mu swego czasu przesiedleniem nad Ren. Od roku 1921 jest na emeryturze.

— **Srebrne gody małżeńskie** obchodzą 29 bm. pp. Józef Blacha z żoną Władysława z domu Mroczkowska, zamieszkałi na Osiedlu przy ul. Warszawskiej. Msza św. odbędzie się o godz. 8.30 w kościele w Głównej. Jubilatom Szczęść Boże.

— **P. Krystyna Maryańska z Poznania** złożyła 17 bm. egzamin dojrzałości w gimnazjum im. bł. Ładysława z Gielnowa w Zakopanem.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Stow. Pań Mił. św. Wincentego a Paulo** przy Farze pod wezw. N. M. P. Zebranie miesięczne odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 19.15 w sali Marianum OO. Jezuitów, ul. Szewska.

— **Sekcja Misyjna Sodalicii Panien Urzędniczek.** Zebranie odbędzie się 25. bm. o godz. 19.30 w ognisku sodalicycznym Piekary 2.

— **Zjazd Armji Błękitnej.** Z okazji odsłonięcia pomnika prezydenta Wilsona oraz przyjazdu do Polski Ignacego Paderewskiego, współtwórcy Armji Błękitnej we Francji, Związek Hallerczyków organizuje w Poznaniu zjazd, na który zaprosił delegacje z całej Polski. Chcąc, by w uroczystości wzięła udział jak największa ilość członków, czyni zarząd Chorągwi Wielkopolskiej starania o możliwie jak najtańszy pobyt w Poznaniu. Najtrudniejszą kwestją jest sprawa odpowiedniego zakwaterowania przyjezdnych, dlatego Związek prosi obywateli miasta Poznania o łaskawe zgłaszanie pokoi umiarkowanych o 2 i więcej łóżkach na dzień 4 i 5 lipca. Zgłoszenia ustne i piśmienne z podaniem ceny kierować należy do sekretariatu ul. Wolnica 3, od godz. 9—15. Zgłoszenia uprasza się nadsyłać najpóźniej do dnia 26 bm.

ŻYCIE SOKOLE

— **Sokół żeński gniazda XIV Łazarz.** Zebranie miesięczne odbędzie się w środe 24 bm. o godz. 20 w lokalu druchny Smoczykowej, ul. Marsz. Focha 70.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE W NASZYCH REGIONACH

W NAUKOWYM POZNANIU

Komisja Historyczna Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbędzie posiedzenie dnia 24 czerwca 1931, o godz. 18.30 w Zamku, w Seminarjum Historycznym. Na porządku dziennym referat dra Leona Koczego pt. Monarchja piastowska a państwa skandynawskie.

POLSKA NA MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI PREHISTORYKÓW

W Bernie szwajcarskim odbyła się dn. 28 maja konferencja prehistoryków europejskich. Szło o naradzenie się nad organizacją międzynarodowych kongresów archeologii prehistorycznej. Na konferencję przybyli reprezentanci piętnastu państw. Uchwalono powołać do życia stały komitet kongresowy, po jednym i po dwu prehistoryków z każdego kraju, zaraz też dokonano ich wyboru i uchwalono regulamin ogólny kongresu. Zwolano będzie najbliższy kongres na rok przyszły do Londynu.

Przed wojną odbywały się również takie kongresy, lecz nosiły one nazwę „kongresów archeologii i antropologii prehistorycznej”. Teraz, gdy prehistoria wyodrębniła się zupełnie od antropologii, obrano nazwę: „Kongres nauk prehistorycznych i protohistorycznych”. Zaliczono zaś do tych nauk, jako pomocnicze, geologię, paleozoologię, paleobotanikę, antropologię, etnografię i etnologię oraz archeologię klasyczną.

Polska była reprezentowana przez prof. Józefa Kostrzewskiego, który został wybrany do komitetu kongresowego wraz z p. dr. Romanem Jakimowiczem z Warszawy, dyrektorem państwowego Muzeum Archeologicznego. Na wniosek przedstawiciela Polski zaproszono nadto do komitetu honorowego Zjazdu, prof. Demetrikiwicza z Krakowa.

Nowe władze krakowskiej Akademii Górniczej. Z Krakowa donoszą nam: Na rok akademicki 1931-2 wybrany został rektorem prof. Z. Sarjusz-Bielski, prorektorem prof. W. Takiński, dziekanem wydziału górniczego ponownie prof. dr. W. Goetel, wydziału hutniczego ponownie prof. dr. M. Jeżewski. (kn)

Z Tow. Filozoficznego. Oddział krakowski odbył posiedzenie z odczytem prof. U. J. dr. Grabowskiej-Willmanowej pt. „Problem osobowości w buddyźmie podług Milindapanha”

MUZYKA

„Noc w Wenecji” w Warszawie. Pisza nam z Warszawy: Jana Straussa „Noc w Wenecji” została dawno, razem z „Baronem Cygańskim” i „Nietoperzem” uszlachconą do godności opery komicznej. Wielkie sceny zagraniczne wystawiają te arcydzieła humoru i lekkości siłami operowymi i tak też postąpił Teatr Wielki, szukając po Offenbachowskim „Orfeuszu” nowego źródła dochodu. Zdaje się, że źródło będzie niezłe. Dyrygował p. Berdjajew, śpiewali pp. Karwowska, Mankiewiczówna, Bregy, Romejko i Janowski. (tw)

OCHRONA PRZYRODY

Ptaki z obrączkami na łapkach. Z Warszawy piszą nam: Każdemu zdarzyć się może, iż schwyta, czy znajdzie niezwykłą ptaszkę, mającą na łapce aluminiową obrączkę z napisem i literami. Otóż niechże wie, że w takim razie trzeba obrączkę ptaszkowi zdjąć i odesłać do Państwowego Muzeum Zoologicznego w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 26-28. Ptaszki te bowiem są wypuszczane na wolność przez Państwową stację badania wędrowców ptaków. Kto znajdzie ptaszkę żywego, dobrze zrobi, wysyłając go w klateczce „w całości”. W każdym razie trzeba dołączyć, czy do obrączki, czy do ptaszka, kartkę z nazwiskiem i adresem wysyłającego, oraz z podaniem miejscowości, gdzie go znalazł, zabito, czy schwytało. Jest to bardzo ważne dla badań naukowych nad naszym ptactwem. Tak samo należy postąpić, gdyby się dostało ptaszkę z obrączką zagraniczną, bo może się do nas i taki zapuścić. Kto dopełni tego obowiązku, odda niemałą przysługę naszej nauce o wędrowcach ptaków. (nw)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Ze śląskiego odcinka. Regionalizm śląski daje wciąż nowe dowody swej żywotności. Do głosu zaczyna już w nim dochodzić młoda śląska inteligencja wydatnie zasłona przez wartościowe elementy ze Śląska Cieszyńskiego. Wyrazem rozmachu i zasięgu ruchu regionalnego na Śląsku jest miesięcznik „Nowa Polska” wychodzący w Królewskiej Hucie od 15-go kwietnia pod redakcją dzielnego przodownika młodej śląskiej inteligencji p. Pawła Musiōła. Śmiało, szeroko i samodzielnie zakreślony program wytycza ruchowi temu górne i dalekie cele. Cechuje go męskie, jasne postawienie najważniejszych problemów, liczenie się z rzeczywistością, trzeźwy idealizm. Pierwszy numer „Nowej Polski” robi bardzo sympatyczne wrażenie. (P)

DZISIAJ OTWIERA SIĘ WYSTAWA PODOLSKA

L w 6 w, 22 czerwca.

Otwieramy dn. 23 bm. w Tarnopolu wystawę, po której nasz region podolski niemało sobie obiecuje. A trzeba mu też niemało.

Mimo malowniczego krajobrazu, mimo rozrzuconych gęsto zabytków i pamiątek historycznych, Podole nie cieszyło się dotąd wielkim zainteresowaniem polskich turystów. Otóż do wzmocnienia ruchu turystycznego przyczyni się zapewne w znacznej mierze organizowana w Tarnopolu w dniach od 23 czerwca do 3 lipca b. r. Wojewódzka Wystawa Rolnicza i Regionalna. Dzięki Wystawie podążą do Tarnopola liczne wycieczki z całej Polski, odbywać się tu będą raidy samochodowe, zloty i zjazdy różnych organizacji. Przy okazji zwiedzania Wystawy można też będzie odbyć niejedną wycieczkę krajoznawczą po Podolu. Wystawa da całokształt, na wycieczkach zapoznamy się ze szczegółami.

Wystawa ma na celu podniesienie rolnictwa, ożywienie przemysłu oraz zobrazowanie bogactw przyrodzonych i przedstawienie rozwoju województwa tarnopolskiego. Zobaczymy na Wystawie działy: rolniczy, ogrodniczy i sadowniczy, organizowane z myślą o celu dydaktycznym; dalej duży teren zajmie leśnictwo i różne działy przemysłowe, wreszcie wystawę propagandową mieć będą uzdrowiska, wychowanie fizyczne, turystyka itp.

Ogólniejsze zainteresowanie wywoła druga część wystawy o charakterze regionalnym. W dziale historyczno-etnograficznym otrzymamy pogląd na dzieje tarnopolszczyzny. Znajdą się tam pamiątki po znakomitych ludziach, cenne dokumenty historyczne, leżące dotąd w archiwach, mało znane zabytki przeszłości i wykopaliska. Dział ten zobrazuje Tarnopolszczyznę, jako jednostkę etnograficzną.

Ciekawy będzie dział przemysłu domowego, który na terenie Podola odgrywa dużą rolę. Oddzielne stoisko będzie miało szkolnictwo. Związek Polskich Plastyków Ziemi Południowo-Wschodnich zorganizuje dział sztuk pięknych. Ważne wskazówki przy późniejszych wycieczkach po Podolu znajdują zwiedzający w dziale zabytków sztuki, znajdujących się w podolskich kościołach i klasztorach.

Słowem, po zwiedzeniu wystawy będziemy mieli w całokształcie pogląd na właściwości regionalne Podola. Wycieczki do poszczególnych miejscowości uzupełnią go znakomicie. A ciekawych wycieczek z Tarnopola na województwo można zrobić sporo, poczynając od krótszych, kilkogodzinnych, do kilkodziennych. Z Tarnopola do Trembowli jest naprzykład tylko 35 kilometrów; pociągiem jedzie się godzinę z minutami, można więc odbyć tę wycieczkę w ciągu popołudnia. Z Trembowli znów pieszo lub wózkami można zwiedzić Podgórzany i kamieniołomy miejskie. Z Tarnopola do Zbaraża jest tylko 23 kilometry. Na dłuższą, dwudniową wycieczkę warto się wybrać do Krzywca i do Zaleszczyk. A stamtąd już tylko jeden krok do Rumunji.

Na zwiedzenie w okolicach Tarnopola zasługują jeszcze: Złoczów, Podhorce, Olesko, Miodobory, Buczacz, Brzeżany, żeby wymienić tylko najważniejsze. Najlepiej odrazu zdecydować się na 9-10 dni i ułożyć sobie marszrutę w ten sposób. Ze Lwowa do Złoczowa, Podhorzec i Oleska, stąd do Tarnopola, Brzeżan Złoczec i Podkamienia, następnie do Zbaraża, potem — wyjazd do Trembowli, zwiedzenie Miodoborów, stąd do Krzywca, Okopów i Zaleszczyk, zawadzić o Rumunję, Czerwonogród, a potem przez Czortków do Buczacza. Z Buczacza można wracać przez Tarnopol, albo przez Stanisławów, albo też autobusem do Podhańca i przez Buczacz do Lwowa.

Wycieczka w każdym razie będzie przyjemna i zapozna nas z ciekawymi południowo - wschodnimi kresami Polski. (tk)

Książki nadesłane

Homera „Odyseja”. Z greckiego przełożył i przedmową poprzedził Józef Wittlin Rzec o Homerze napisał Ryszard Ganyszyniec. Wydanie drugie. Warszawa. Kraków 1931. Wydawnictwo J. Mortkowi-cza. Towarzystwo Wydawnicze w Warszawie.

„POTREBUJU HOTOWOHO UBRANIA“

(Z powodu pewnego słownika)

„Czytaju sprawozdanie pro polityczne położenie”. „Ne warta braty fijakra”. „Jaże maju w hotelu dobre pomeszkanie”. „Potrebuju hotowoho ubrania”. „Moji okuliary tak neszczasliwy upały, szczo oba szkieleka rozbyly sia”. „Jaki sztuki hrajtuj tam perewažno?” Otwyrajetyj sia nowyj modniarskij sklep”.

Oto parę frazesów małosurkich wyjętych na chybił trafił z książeczki: „Ruthenisch - deutsches Gesprächsbuch”, von Prof. Dr. St. Smal-Stocky (Sammlung Goeschen Nr. 681). Nieprawdaż, że wszystko doskonale rozumiemy? Gorzej było z rozumieniem tychże frazesów, podanych w oryginalnej pisowni — ale nie tak znów bardzo, bo można się w niej doskonale zorientować w ciągu paru godzin.

Zyje z nami pod dachem jednej państwowości cztery miliony ludzi, posługujących się językiem z pochodzenia różnym, należącym do tej samej grupy, co język rosyjski, niezbyt jednak dla Polaka zrozumiały — a przecież język ten sprawia nam w rozumieniu mniej trudności, niż język najbliższych braci Czechów, co są odnogą jednego z nami pnia. W czemuże ta bliskość małosurczyzny? W słowniku i frazeologii, także w składni — bo szata gicsowa i formy są jawnie różne.

Wytworzenie się tej bliskości tłumaczy się jedynie warunkami historycznymi, w jakich się rozwijało plemię małosurkie od bardzo wczesnych, a nawet można powiedzieć od najwcześniejszych chwil swego samodzielnego bytowania. Fakt zajmowania siedzib o mieć od nas w czasach historycznych pozwala przypuszczać, że przodkowie Małosurów i w praoczyźnie słowiańskiej sąsiadowali z przodkami Polaków, że więc rozwój językowy mógł w pewnych zakresach bieć równoległe. Ale ważniejsza daleko ta okoliczność, że wcześniej wszedłszy w ramy państwowości polskiej, od nas pojmowali kulturę wraz z językiem, który też wycisnął na ich mowie głębokie, do dziś, mimo pewnych w tym kierunku usiłowań, nie zatarte piętno, tak, że dziś dwa te języki, polski i małosurki są niewątpliwie najbliższymi sobie językami słowiańskimi, pod względem słownika i frazeologii. Ale bliskość ta nie jest tożsamość i rozumienie głębsze i dokładniejsze nie jest znów dane tak samo przez się, zwłaszcza jeżeli chodzi o utwory literackie, często gęsto przetykane żywołem gwarowym, nie mówiąc o innych przyczynach oddalających wogóle język literacki od języka potocznego — toż małosurczyzny trzeba się tak samo uczyć, komu jest potrzebna, jak każdego innego języka, tylko, że z mniejszym nakładem pracy, choć nauka niezbędny jest ułatwiona z powodu braku podręczników dobrych, gramatyk i słowników.

To też z uznaniem należy powitać ostatnią publikację leksykograficzną w zakresie języka ukraińskiego (t. j. małosurkiego). Już sam wygląd robi, muszę powiedzieć, niespodziankę w naszych stosunkach: format poręczny małej ósemki, książeczka niegruba, papier niezły, druk czysty i niezbyt drobny, oprawa płócienna z tłoczonymi w złocie napisami gustowna. Jak widać z tytułu zawiera książeczka oprócz słownika także 48 stron uwag gramatycznych o głosowni i odmienni małosurkiej, także o zasadach pisowni; wystarczają one do zorientowania się zgrubsza w systemie gramatycznym języka, a nie wykazują jakichś rzeczowych usterek. Słownik nie jest jednakowoż pozbawiony pewnych przeoczeń, niekonsekwencji i błędów druku. Omyłek druku i niedopatrzeń jest trochę za dużo, bo aż 6 stron na 536 stron wstępu gramatycznego i słownika, albo inaczej 205 omyłek „najważniejszych”, wedle nadpisu nad ich zestawieniem. Zapewne są pomiędzy niemi drobne, np. wypadki litery niewyraźnie odbitej (tych jest, nawiasem, nieco więcej, niż spis omyłek podaje), błędne rozdzielanie wyrazów, które się piszą razem etc., ale większość to poważne usterki, które muszą być wprzód w tekście popra-

wione, zanim się zacznie ze słownika korzystać, więc np. fałszywy akcent (jest on znaczony w każdym więcej niż dwugłoskowym wyrazie) fałszywy odnośnik do uwag gramatycznych etc. — co nabywcy słownika (za 15 zł) przysporzy parę godzin pracy. W przedmowie czytamy: „rękopis ten (tj. części pierwszej Słownika, ukraińskopolskiej) uległ skróceniu stosownie do zamówienia” i dalej: „ograniczenie miejsca jest powodem opuszczenia wielkiej ilości słów, przedewszystkiem dźwiękowo jednakowych w obu językach i słów z przedrostkami”.

Możnaby się zgodzić z takim pomianiem pewnej kategorii wyrazów, gdyby ono było przeprowadzone konsekwentnie. Pominięte tylko „wielkiej ilości” mogło obniżyć koszt wydawnictwa, ale poza tem niema wiele sensu: nie widzi się racji, dlaczego zamieszczono np. wyrazy małosurkie: braterstwo, buk, bulwa, dynia, dyszel, lud, mak, małpa, nożyk, pan, pazur, rada, skarb, tato, etc., a pominięto: dokoła, druk, drukarnia, kula, ruch, wkład, wojlok, żart etc., albo zamieszczono np. słowa z przedrostkami: perewodyty, rozweruty, wytrymuwaty, zawyaty, zatrzymuwaty, zboczyty, zwabljaty etc., a opuszczono: opowistyty, proholosyty, wybuchnuty, zateżaty, zaskoczyty, zrosty etc. Skutkiem tych nieuzasadnionych pominięć jest, że na 6 stronach przejranych tekstów proaiczych i wierszowanych stwierdziłem 81 wyrazów nie zaznaczonych przez autorów Słownika. Zapewne, są one przeważnie zrozumiałe, ale po pierwsze co jest zrozumiałe dla jednego, nie zawsze będzie łatwo zrozumiałe dla drugiego; a powtóre słownik powinien być nie tylko przewodnikiem umożliwiającym rozumienie obcojęzycznego tekstu, ale także możliwie pełnym, obejmującym wszelkie kategorie wyrazów (także z punktu widzenia fonetyki) zbiorem zasobów leksykalnych języka.

Coby jeszcze można zarzucić Słownikowi, ściślej uwagom wstępnym gramatycznym, to, że nie określili ściśle i systematycznie wartości fonetycznej znaków alfabetu małosurkiego. Zwróciwszy uwagę na usterki, nie można nie przyznać, że Słownik zresztą jest bardzo dobry, zwłaszcza zważywszy jego niewielkie rozmiary; z jego pomocą można sobie poradzić z każdym tekstem małosurkim. Robiłem próbę: na trzech stronkach tekstu mieszanego spotkałem (abstrahując od pominięć zaznaczonych w przedmowie) 8 wyrazów nie podanych w Słowniku, ale w tem 5 takich, których znaczenia łatwo się domyśleć, a nawet 6, dwa zaś tylko obce zupełnie polszczyźnie, więc niezrozumiałe dla Polaka: skorbyty (troskać się), lality (łnić się, błyskać) — próba, jak dla tak małego słownika, wypadła jak najkorzystniej. Poza zaznaczonymi w spisie omyłkami wypadkami fałszywie podanego znaczenia, innych, przy pobieżnym coprawda szukaniu, nie znalazłem. Słownik z czystym sumieniem można każdemu polecić, koby go potrzebował.

Dr. Edward Klich.

Poznań.

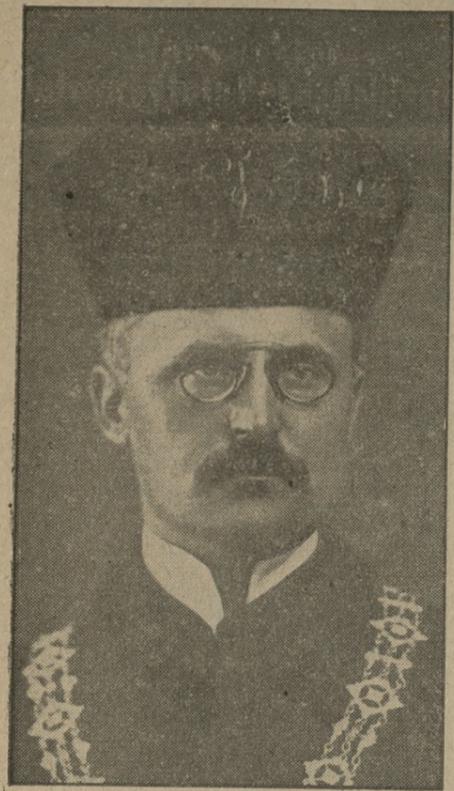
Pisma nadesłane

„Język Polski”. Nr. 3. Treść: T. Milewski: „Północno - zachodnia granica polskiej grupy językowej w wiekach średnich” — H. Oesterreicher i H. Gaertner: „O przymkach i spójnikach w roli samodzielnym powieści”. — J. Otrebski: „Lituanizmy słownikowe w dialekcie polskim na Wileńszczyźnie”. — S. Szober: „Skąd powstała przysłówkowa forma orzecznika w zdaniach z bezokolicznikiem w podmiocie?” — M. Chmielowiec: „Czasowniki zwierzęce”. — H. Ułaszyn: „Jeszcze Warszędze”. — M. Rudnicki i J. Lange: „Polska nazwa witamin”. — Międzynarodowe Towarzystwo Fonetyki Eksperymentalnej”. — Odpowiedzi Redakcji. — Sprawy T. M. J. P. — Od Redakcji.

„Przyjaciel Szkoły”. Nr. 12. Treść: Dr. St. Tynelski: „Egzamin praktyczny”. — St. Litwinówna: „W sprawie egzaminu praktycznego”. — Dr. A. Kłeszk: „Czy wcześniejsze zwalnianie ze szkoły na wakacje jest zawsze uzasadnione?” — Dr. J. Mirski: „Zagadnienie karności w wychowaniu”. — A. Passendorfer: „Pozwólcie. Panowie, młodzieży szkolnej tak mówić i pisać jak piszą najwybitniejsi mistrze słowa”. — A. A. Kryński: „Psychanaliza — Psychoanaliza”. — J. Fietz: „Wrażenia z wycieczki pedagogicznej do Wiednia”. — Nowe książki. — Przegląd czasopism. — Różne wiadomości.

*) Dr. Eugenjusz Hrycak — Dr. Konstanty Kisilewskyj. Słownik ukraińsko-polski i polsko-ukraiński ze wstępnymi uwagami o obu językach i wzorami odmian części I. Słownik ukraińsko-polski. Lwów 1931. Nakład księgarni T-wa im. Szewczenki.

Nowy rektor Uniwersytetu Poznańskiego

Prof. dr. Jan Sajdak, jeden z najwybitniejszych w Polsce filologów klasycznych. Zastąpił się osobliwie dokoła kulturalnego rozgłosu Poznania przez wydawnictwa dzieł Ojców Kościoła (czternaście tomów dotychczas), oraz przez zapoczątkowanie prac nad bizantynistyką, które w Polsce, mało jeszcze zaawansowanej na tym polu, mają szczególnie doniosłe znaczenie

Komunikaty „Rozwoju”

Szabesgoje.

Właściciel domu przy ul. Fredry, p. Chrzanowski, umożliwił Żydowi dr. Płockiemu przeniesienie się do obszerniejszych ubikacji.

Państwo Budzińscy z Suchogolasu oddzierżawiają w domu swym przy ul. Rzeczypospolitej 4 mieszkanie Żydom Rauchwergerom (Salon Mód Felicja).

Prusiewicz, Plac Wolności 14 odnajmuje pokój Żydowi Frenklowi.

Właściciele kabaretu „Moulin Rouge”, pp. Mańczyński i Szafar-

Fragment z uroczystej procesji podczas XI. Zjazdu Katolickiego w Zbąszyniu.

nik zatrudniają w charakterze agentki do angażowania artystów kabaretowych, Żydówkę Feldmannową, która uwzględnią przeważnie Żydów i Niemców.

Właścicielka domu, ul. Wielka 7, p. Loodtowa, wydzierżawiła lokal handlowy Żydowi.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Środa, dnia 24 czerwca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.15 gazeta poranna; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 14.30 kwadrans Towarzystwa Ziemiaków Wielkopolskich; godz. 17.15 audycja dla dzieci w wykonaniu „Wujcia Czesia”; godz. 18.00 koncert popołudniowy (transmisja z Warszawy); godz. 19.00 „Świat książek”; godz. 19.15 radjogawęda żołnierska; godz. 20.00 „Silva rerum”; godz. 20.30 koncert kompozytorski Karola Szymanowskiego; słowo wstępne — wygł. dr. Kazimierz Zieliński, utwory Szymanowskiego odegrał pp. prof. Jahnke i Lisicki, pieśni odśpiewa p. Matouskova (sopran); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 15.25 „Wśród książek”; godz. 16.00 program dla dzieci młodszych; godz. 16.30 muzyka gramofonowa; godz. 16.50 „Radjokronika”; godz. 17.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.35 „Klejnoty morza”; godz. 18.00 koncert orkiestry P. R.;

godz. 19.20 muzyka gramofonowa; godzina 19.40 skrzynka pocztowa rolnicza; godzina 20.00 Prasowy Dziennik Radjowy; godzina 20.15 koncert wieczorny solistów. Wyk. Irena Dubiska (skrzypce), Aniela Szlemińska (sopran) i prof. L. Urstein (fortep.) W przerwie kwadrans literacki. Opowiadanie Jerzego Kossowskiego p. t. „Urlop”; godz. 22.00 feljeton; godz. 22.30 lekkie piosenki w wyk. zespołu polskich rewersistów.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 14.00 gramofon, 16.30 koncert, 21.00 koncert; Wiedeń (516 m) 19.40 wieczór pieśni, 20.20 wieczór ludowy; Rzym (441 m) 21.00 „Carmen” op. Bizeta.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Młódz. Polskiej Poznań, św. Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się 24 bm. o godz. 20 w Ognisku. Na porządku obrad wykład ks. patrona z pielgrzymki do Rzymu.

— **Koło Kuźniczanek.** Zebranie plenarne odbędzie się 25 bm. o godz. 16 u p. Zakrzewskiej, Wały Wazów 15.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Marja Koszewska z d. Trzeciakówna, 63 l. Władysław Seegert 12 dni. Tomisław Witosławski, zecer, 63 l. Marcela Zellnerowa z d. Czarnecka, 73 l. Katarzyna Dybska z d. Marciniakówna, 92 l. Teresa Anderszówna 2 l. Jan Zelichowski, kol. pom biur., 47 l. Magdalena Urbaniak z d. Jezierska, 33 l. Krystyna Rudzka 19 godzin.

Udajęcm się na

wyuczasy

Czytelnikom naszym przypominamy:

Każdy abonent pocztowy może zażądać przekazania gazety do miejscowości swego nowego, czasowego pobytu. Zmianę adresu skierować należy 8 dni naprzód do obsługującej czytelnika poczty. Za przekazanie dolicza poczta osobno 40 groszy.

Udajęcy się na wyuczasy abonent może gazety zamówić w miejscowości, do której zawinął, albo przed wyjazdem spowodować administrację naszą do przekazania przez tutejszy urząd pocztowy. — Zaznaczamy przytem, że poczta przyjmuje zamówienia w czasie od 15—25 każdego miesiąca i to tylko na pełne okresy czasu kalendarzowego, najmniej na pełen miesiąc.

Oczywiście przyjmujemy także zamówienia na wysyłkę w kraju i zagranicę pod opaską na dowolny czas.

Nasza prośba idzie w tym kierunku, aby Czytelnicy nasi pamiętali łaskawie w miejscowości swego chwilowego pobytu o piśmie naszym i dopominali się tam w kioskach dworcowych, uzdrowiskach, hotelach i pensjonatach śmiało i wyraźnie o swojego „Kurjera Poznańskiego”.

Nietylko inne wydawnictwa, ale i „Kurjer Poznański” powinien znajdować się wszędzie tam, gdzie zwolennik jego tego wymaga. Nieuwzględnienie tych życzeń przez sprzedawców gazetowych należy nam zakomunikować, a poczynimy kroki, gdzie należy.

Administracja
Kurjera Poznańskiego.

„Lepiej zapobiedz lub
leczyć się niż cierpieć”

VICHY

najsukuteczniejsza kuracja przy zachorzeniach wątroby, żołądka i przy innych podobnych dolegliwościach.

Sezon:

KWIECIEŃ-PAŹDZIERNIK

Liczne hotele wszystkich kategorii
Kasyna — Teatry — Wycieczki konne
Golf — Tenis — Polo

Informacje:

SYNDICAT D'INITIATIVE DE VICHY.

Szereg lekarzy włada językiem polskim. również we wszystkich większych hotelach mówi się po polsku.

Tw 1538

Dnia 21 czerwca r. podobało się Panu Bogu powołać do Siebie naszego ukochanego, niezapomnianego syna i drugiego, jedynego brata, ś. p.

Bolesława Sucharskiego

wych. Salezjanów

w 20 wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, 24 bm. o godz. 18 z domu żałoby, o czym donoszą Krewnym, Przyjaciółom, Kolegom i Znajomym, stroskani

Poznań, Słowackiego 62. rodzice i brat.

Za duszę ukochanego naszego Siostrzeńca i Kuzyna ś. p.

Zygmunta Prabuckiego

zmarłego tragiczną śmiercią pilota, dnia 15. bm. w Katowicach, odbędzie się

msza św.

w czwartek, dnia 25. bm., o godz. 9 w kaplicy św. Józefa. O współudział w modlitwie prosi

ciężko nieszczęściem dotknięta

zw 29 871 rodzina Kuztulanów.

Poznań, w czerwcu 1931 r.

Za tak liczny udział w pogrzebie, złożone wieńce i dowody współczucia z powodu zgonu naszej najukochańszej matki i najdroższej siostry, ś. p.

Pelagji Schneiderowej

składamy na tej drodze wszystkim Krewnym, Znajomym i Przyjaciółom serdeczne

Bóg zapłać!

zw 29 873 Córka, syn i siostra.

Dnia 22 czerwca 1931 r., o godz. 7.30 rano, zmarł nagle na udar serca, namaszczony Olejami św., mój najdroższy mąż, nasz troskliwy i nigdy niezapomniany ojciec, dziadek, brat, teść, szwagier i wuj, ś. p.

Paweł Reichelt

przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 25. czerwca, o godz. 5.30 z Zakładu św. Józefa, na cmentarz parafjalny św. Małgorzaty, o czym Krewnym i Znajomym donoszą

dw 3977

w nieutulonym żalu i smutku pograżeni
żona, dzieci i rodzina.

Poznań, dnia 23 czerwca 1931 r.

Zakład Pogrzebowy Bol. Jaśkiewicz. Poznań, Klasztorna 9. tel. 2539.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanownych Konsumentów, że czyta się nie „Szabeso” lecz „Chabeso” (Ch jak H) zw 29875

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem n. skóre „HEILWUNDER”, patent gdański Nr. 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczyliwych wypadkach wszystkich liszaj, nawet liszaj ropnych, ranach u nóg, egzemie, pryszczach, wyrzutach wszelkiego rodzaju, zerwonoci twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel. użyteczności: Świętne n-nania. Jeżeli bez skutku, zwrot pieniędzy. Cena 8,60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zwóry bez portorium. nw 11 443

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN”, Gdansk 2, Hundegasse 43

Okazały Austro Daimler

10/40, limuzyna, 6-osobowy, bardzo mało używany, krzysztynie do nabycia. Zgłoszenia uprasza się do Kurjera Pozn. pod zw 29 818.

Buchalter-handlowiec

energiczny, chętny, sumienny pracownik, dobry organizator w inicjatywą i prezencją, poszukuje posady biurowej ewentl. przyjmie zastępstwo na czas wakacyjny. Oferty Kurjer zpw 29 813.

DROGERJA

w Inowrocławiu przy pryncypalnej ulicy, z najnowszym urządzeniem jest na bardzo dogodnych warunkach zaraz do sprzedania.

„BRACIA RADECCY”
Inowrocław. zw 29 868

Hipotekę II. 30 000 zł

zabezp. w dolarach i oprocentowana 10% rocznie w przedsiębiorstwie pierwszorzędem, wartości 400 000 zł. sprzedam, Łask. zgłoszenia do Kurjera Pozn. zw 29 867

LUDZIE

patrzają na PANA codziennie, krytykują, sądzą i odnoszą się do Pana przychylnie, obojętnie lub z wyraźną niechęcią

OPINIA LUDZKA może Panu wiele POMÓC lub zaszkodzić, — zależy to w pierwszym rzędzie od PAŃSKIEGO WYGLĄDU. — Jeżeli uważamy, że taką ogromną rolę odgrywa w życiu ubiór męczyzny, — to mając 3 SPECJALNE magazyny konfekcji męskiej, stawiamy sobie jako JEDYNY NASZ CEL: „Najwykwintniejszy strój pana.“

JESTEMY NAJTANSI W POLSCE, chociaż najlepsze materiały sprowadzamy z największych fabryk, a nasi przykrawacze mają europejską markę! Możemy być najtanszi, bo NAJWIĘCEJ SPRZEDAJEMY!

Polecamy wykwintne ubiory męskie GOTOWE i na miarę. SPECJALNOSC PALTA latowe i gabardynowe z najpiękniejszych materiałów! Za ubiory miarowe GWARANCJA pierwszorzędnego wykonania. — Materiały z metra NAJTANIEJ!

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ - ul. Ratajczaka 2 i Wrocławska 14 oraz 15.
Telefony: 26-07, 54-25, 54-15, 21-71. dw 2

Jeśli Pani była w Paryżu

Dr. N. G. Payot

12, rue Richepanse
Paris

słyszała Pani napewno o słynnym Salon de Beauté Dr. N. G. Payot. Broszurka Dr. N. G. Payot „Fizyczna kultura twarzy” tłumaczy jak stosować jej krem No. 1, płyn No. 1 i płyn No. 2 przy specjalnych ćwiczeniach, którym Salon Dr. N. G. Payot zawdzięcza swą sławę.

Tak samo jak 23,723 specjalistów kosmetycznych całego świata, Dr. N. G. Payot poleca mydło PALMOLIVE. „Zadanie moje staje się podwójnie trudne — skarży się Dr. Payot — jeśli Panie używają nieodpowiedniego mydła. Oczywiście, polecam mydło PALMOLIVE, gdyż jest ono jedne z najczystszych. Oleje roślinne doskonale wpływają na skórę. Dzięki zawartości oleju z palm i oliwek gęsta, delikatna piana PALMOLIVE jest prawdziwym dobrodziejstwem dla cery”.

Oryginalne mydło PALMOLIVE jest obecnie wyrabiane w Polsce. Sprzedaje się je tylko w zielonym opakowaniu a napisem PALMOLIVE złotymi literami na czarnej opasce.
Colgate-Palmolive Sp. z o.o.
Warszawa, Rymerska No. 6.

Sposób zachowania dziewczęcej cery jest niezmiernie prosty:

Pianę zrobioną z mydła PALMOLIVE i ciepłej wody, należy delikatnie wmasować w skórę twarzy i szyi i pozostawić na przeciąg 1-2 minut tak, aby mogła przeniknąć pory. Splukać ciepłą, chłodną, wreszcie zimną wodą. Kolor mydła PALMOLIVE jest naturalną barwą oleji palmowych i oliwkowych. Naturalny zapach czyni zbytecznym dodatek wszelkich ciężkich perfum.

Zł. 1.20

„MYDŁO PALMOLIVE“

KONKURS

na kierownika Kasy Oszczędności.

W mieście Pobiedziskach, pow. poznański, wakuje posada kierownika dla Komunalnej Kasy Oszczędności. Fachowcy z dłuższą praktyką, doświadczeni, zechcą przesłać swe zgłoszenia z dołączeniem życiorysu, odpisów świadectw i z podaniem referencji do dnia 10 lipca br. Warunek: obywatelstwo polskie, kaucja 10 000 zł, wiek od 30 do 45 lat. Pensja według umowy. Wnioski proszę skierować pod adresem: p. Marcin Siekierski, prezes Rady Kasy w Pobiedziskach, pow. poznański, ul. Kazimierzowska 2. Kłapecki, Naczelnik. dw 3974

Fabryka bekonów poszukuje p. 1. 7. 31

urzędnika

do prac wewnętrznych biurowo-fabrycznych, zdolnego do zastąpienia w poszczególnych wypadkach kierownika. Siły rzeczywiście zdolne, znające język niemiecki, szczególnie reflektanci, posiadający praktykę rolniczą, zechcą złożyć wyczerpujące oferty z podaniem referencji oraz wysokości żadanego wynagrodzenia do eksped. Kurjera Pozn. pod dw 3978

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

Lozanna (Szwajcaria)

Mon Gré

nw 11 628

Pensjonat katolicki dla młodych panien

(system nieklasztorny).

Zakład wychowawczy i naukowy dla młodych panien z dobrych rodzin. — Gruntowna nauka języka francuskiego. — Języki obce. — Całkowity kurs gospodarstwa. — Sporty. — Pobyt w górach w zimie i w lecie. — Ceny umiarkowane. — Pierwszorządne referencje we wszystkich krajach, między innymi referencje Jego Eminencji Besson, biskupa Lozanny, Genewa i Friburg.
Prosimy zwracać się po prospekty.

P. 935 L.

W KAŻDEM BIURZE

powinna być używana najlepsza amerykańska maszyna do pisania

„UNDERWOOD“

a także aparat kopjowy tj. Szapirograf, Mimeograf lub Rotator Ellam'sa i arytmometr szwedzki „Original Odner“.
Cenniki bezpl. na żądanie. nw 11778

G. GERLACH, Oddział w Poznaniu
Gwarna 14 — Telefon 53-32.

Momentalne fotograficzne APARATY BROZKOWE i inne nowości jarmarczne. Cennik bezpłatnie.

Wytwórnia MILNER
Warszawa, Mławska 5/17.
T. w 1297

BRZYTWY

w najlep-zym gatunku. Aparaty do golenia już od 2.— zł począwszy. Pędzle, paski i kamienie do ostrzenia. Mydelniczki i t. d. poleca we wielkim wyborze po możliwie najniższych cenach

ED. KARGE

Poznań, ul. Nowa 7-8. Istnieje od lat przeszło 50.
Pw 10 350-15.88

Prosimy o oferty na

50 m³ budulca

oraz szalówkę pod papę. Maj. BZOWO, p. Lubasz k. Czarnkowa. Pw 12 000-55.38

Mieszkanie

2—3 pokojowe z łazienką w lepszym domu poszukiwane. Oferty pod 1420 do Biura Ogł. Kosmos, Zwierzyniecka 6. nw 11399

Oprawy książek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskich T. A. w Torunlu ul. św. Katarzyny 4.

Mereżkuje

plisuje, dekatyzuje, haftuje, wszywa okretkę terminowo tania. „Haftoplis“ (wejście Kurzanoga obok f-my Czepczyński i Kruk). Pw 12000-23.44

2 R. H. B. 7. OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym B. nr. 7, przy firmie B. Bystrzycki, Zjednoczone fabryki przeróbki drzewa, spółka akcyjna w Orzechowie, zapisano co następuje: Uchwałą walnego Zgromadzenia z dnia 31 lipca 1929 r. spółkę rozwiązano. Likwidatorem spółki mianowano Gabryelę Szczanięką w Orzechowie. Wrzesnia, dnia 3 stycznia 1931. Sąd Grodzki. nw 11 367

2 R. H. B. 7. OBWIESZCZENIE. W rejestrze handlowym B. nr. 7, przy firmie B. Bystrzycki, Zjednoczone fabryki przeróbki drzewa, Sp. Akc. w Orzechowie zapisano co następuje: Firma wygasła. Wrzesnia, dnia 29 kwietnia 1931. Sąd Grodzki. nw 11 667

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

1 SPRZEDAŻE

Szablony
malarskie najnowsze (wartości 700 zł) za 50 zł sprzedam. Adres Kurjer zdw 30 784

Parcele
2400 m² przy ul. Wawrzyńca naprzeciw Botaniku Jeżyckiego sprzedam korzystnie od godz. 15—17 ul. Szamarzewskiego 21. mieszkanie 14. zdw 36 118

Parcele
sprzedam tania Właściciel, Górczyńska 7. zdw 36 727

Parcele
(Szeląg) sprzedam tania, zdw 30 770

Okazja
Pensjonat 18 pokoi, kuchnia weranda, kompletne umeblowanie, do nabycia. Wiadomości: Hel-Muszelka, Moskałenka. zdw 36 891

Samochód
Czinart-Walter otwarty na sprzedaż korzystnie w dobrym stanie za sumę 1400 zł. Piotra Wawrzyńska 13. restauracja. zdw 37 092

Pianino okazyjne
sprzedam tania Drygas, Kantaka 5. Pw 12 069-24.79

Meble
po niższych cenach poleca Pluski, Wodna 7. zdw 99 484

Pszczoly - Roje
wysyła „Patoka”. Kupczyńce 6. poczta Denysów. zdwp 99 312

Meble
używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. telefon 24-42. Pw 11 540

Wilczyce
ładna bardzo ostra sprzedam. Graniczna 5. restauracja. zdw 36 805

Parasole
od zł 3.90 W Czysz. Szkolna 11. Plac Wolności 5. Pw 11 556

Stół
mahoniowy i zegar ścienny na sprzedaż. Adres Kurjer zdw 36 800

Beczki
od pokostu tania sprzedam. Telefon 4076. zdw 36 804

Kupno
sprzedaj zamiana. Najkorzystniejsze źródło Antykwarnia Antoniego Piętro. Marcinkowskiego 23. Pw 11 503

Sprzedam
dla młyna szrotkarke i tryjer, prawie nowe tania. Adres wskazuje Kurjer zdw 36 879

Maszyna
do pisania tania Dutkiewicz. Chwaliszowa 70. zdw 36 896

Ford
kafkanasie mało używanych 4-drzwiowych karettek typ A 1929 r., ma jeszcze do sprzedania na dogodnych warunkach „Autotur” Sp. z ogr. odp. w Poznaniu, ul. Marsz. Focha 134/140, telefon 77-75 Pw 11586-23-86

Młyn
młotkowy w mieście w Poznaniu bez konkurencji w pełnym biegu, przemiał 200 ctr. z powodu podzłego wieku sprzedam lub zamienię na mniejsza kamienicę za dopłatą. Cena 110 tys. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 35 899

Sprzedam
wiertarkę 4 biegowa mało używaną z zapędem do motoru. Mikulski, Dąbrowskiego 4, zdw 36550

Dom
z ogrodem i morgowym na przedmieściu Poznania, 6 ubikacjami, zaraz do sprzedania. Kurjer Poznański zdw 34 801

Dom
z piekarnią maszynową budowaną, do tego ogród warzywno-owocowy, w mieście powiatowym, w którym znajdują się wszelkie szkoły z powodu choroby właściciela zaraz na sprzedaż Adres wskaże Kurjer zdw 36 903

Skład
kolonjalny z sprzedażą monopolową w śródmieściu, mieszkanie 2 pokoje i kuchnia sprzedam, Oferty Kurjer Poznański zdw 34 812

Kredens
bardzo ładny, stół rozciągany, kilimy, wieszak do garderoby z lustrem sprzedam. Adres Kurjer zdw 36 847

Szlifyerki
dwie, nożycy do cięcia blachy tania sprzedam Oferty Kurjer zdw 36 882

Telefon
oddam przy ul. Fredry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 918

Pulowery damskie, dziecięce najtaniej kupicie
do reklamowej ceny zł 4,05 sztuka św. Marcina 64, Haydukowa, zdw 36 925

Wille
8 ubikacji przy Poznaniu, cena 14 000 złotych, wpłaty 8 000,— sprzeda „Kraakus”. Poczta 30 zdw 36 990/1

Dom
3 lokatorów (donosi 6 000) wpłaty 30 000 sprzedam Agrariusz, Nowy Rynek 14/15, zdw 36 933

Dom
8 lokatorów, wpłaty 20 000 sprzedam Agrariusz, Nowy Rynek 14/15, zdw 36 934

Apteka
z domem i ogrodem w Wojew. Poznańskim niedaleko Poznania do sprzedania. Zgłoszenia wraz z możliwością wpłaty przy kupnie, J. Grochowski, Klecko, Włkp. zdw 36 953

Skład
kolonjalny, 2 pokoje, kuchnia zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Pelagia Kaczorówna, Madalińskiego nr. 2, zdw 36 977

Gramofony
(Szwajcarskie) na spłaty. św. Marcin 22, I, prawo, zdw 36 980

Gospodarstwo
64 morgi blisko Poznania zabudowania maszynowe, pełne żniwa sprzedam za 15 000,— wpłaty 7 000,— Niesiołowski, Poznań, ul. Piekary 18, zdw 36 982

5,75 koszula
sportowa z krawatem, paski sportowe od 90 gr; czapki od 1,75; laski od 1,50; kolnierzyki sztywne modn 75 gr; kalesony macco 1,90 koszula 2,45; spodnie kapielowe 1,25; skarpetki 40 gr; niciane 48 gr; jedwabne modne 90 gr; eleganckie jedwabne 1,50; prima 2,25 Warsawański skład fabryczny Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej, zdw 37 061

Radjo
5 lampowe tania sprzedam. Poturski, Kraszewskiego 28, iw 0280

Majatek
1 000 morg. Poznańskie, ziemia pszenno-żytnia, 130 morg. jeziora park 10 morg. zabudowania, inwentarze kompletne, dwa 9 pokoj. komfort, cena 280 000 wpłaty 150 000, hipoteka 40 000 8%, reszta 3 lata 8%. Zgłoszenia: Olshanski, św. Marcin 22, I, piętro podwórze lewo, zdw 37 090

Restauracja
pełen wyszynk z składem spożywczym na sprzedaż. Agencja Kurjera, Przemczna 1a, zdw 37 087

Motocykl
A. J. S. 500 czołnik 30, prawie nowy z powodu wyjazdu korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 095

Sportkę
dobrze utrzymana sprzedam — Poczta 15, m. 6, zdw 37 007

Skład
delańkiesowo — kolonjalny bez mieszkanca sprzedam zaraz tania. Zgłoszenia refleksantów Kurjer zdw 36 908

Powózke
wolanek mało używany bardzo tania sprzedam. Zbawia 15, — 7 zdw 37 012

Ples
wilk 9 mies. sprzedam, Polna 9, m. 3, zdw 37 103

Sprzedam
skład kolonjalny nadający się na każdą branżę, przy ruchliwej pryncypalnej ulicy. Adres wskaże Kurjer zdw 37 058

Skład
kolonjalny z towarami tania sprzedam, Wierzbicice 24 b, zdw 37 064

Fiat
50% w bardzo dobrym stanie 2 200 zł. Podgórna 12 b, parter, prawo zdw 37 065

3,20 Bemberga
oryginalne pończochy. Bemberg prima 4,25; Bemberg złoty najlepszy 5,50; jedwab do prania 1,60 prima 2,50; Biustonozę 85 gr; koszule nocne 3,85; bezrakawiki welna z jedwabem 4,50; kapielewe nowoc 4,80. Torebki damskie skórkowe od 3,85. Berety czeskie 2,25. Warszawski skład fabryczny Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej, zdw 37 060

Ubrania
plaszcz tania sprzedam, Matelski Podgórna 3, zdw 37 073

Książki
powieściowe, również młodzieży okazynie sprzedam, Dominikańska 6 II, m. 9, rw.14580

Jeszcze nigdy
nie były sioje do zapraw po tak niskiej cenie jak obecnie. Prócz tego poleca się janańtaniej aparaty, fajans, alpage, noże, widelce, porcelane i prezenty tylko wprost Hurtowni Porcelany, ul. Wrocławska 24, (Sprzedaż każdemu), zdw 37 044

Jadalnię
dębowa bogato rzeźbiona bardzo tania. Stolarska, Bukowska 9, zdw 37 048

Kompletne
urządzenie wytworni obuwia. — Maszyn: szpilarka, szyciarka, 2 do szyć cholewek 1 do reparacji, kilkadziesiąt par form okutych sprzedam lub zamienię na obuwie, J. Rybarczyk, Wągrowiec, Rynek nr. 1, nw 11781

Skład
kolonjalny z towarami, dwa pokoje, kuchnia, 15 minut od Poznania z powodu wyjazdu bardzo korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer rw 14 607

Gospodarstwo
52 morgi buraczanej, pełne zasiewy, inwentarze nadkompletne sprzedam za pół ceny wartości. — Wpłaty 8 000, Niesiołowski, Poznań, Piekary 18, zdw 36 983

Maszyna
damska Singera na sprzedaż. — Staszka 4, mieszkanie 11, zdw 36 989

Fortepian
angielski korzystnie, Marcin 13, mieszkanie 10, zdw 36 993

Dom
w rodzaju willki o 4 pokojach i kuchni w pobliżu lasu, ogród owocowy oraz 2 i pół morgi dobrej ziemi za 11 000 zł na sprzedaż, J. Kozak, Chodzież ul. Szopena 23, nw 11 373

Skład
kolonjalny mieszkaniem tania sprzedam powodu wyjazdu. Blicharski, Półwiejska 26, zdw 37 012

Sprzedam
tania szafe, szynfonierkę, umywalkę, zegar, regulator, lustro, stół. Półwiejska 22, parter, lewo, zdw 37 013

5 KUPNA
Kupię
używana maszynę do mlócenia bez lokomobili w dobrym stanie. Proszę oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 36 609

Poszukuję majątku
zimskiego położonego w okolicy większych wsi odpowiedniego na parcelację spółkowo. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 882

Kupię
dom lub wille przy Poznaniu, wpłaty 15 000 zł, reszta podług umowy. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 811

Pilę tarczową (cyrkularkę)
używana nabeździe maj. Kopani-na p. Damasławek. zdw 36 839

Kupię
dom przy Poznaniu, stacja w miejscu. Oferty do Kurjera zdw 36 978

Kupię
heblarkę, wyrównarkę i gryzarkę lafcuchowa. Oferty Kurjer zdw 36 887

Kupię
samochód Ford r. 1929—30, maszynę do pisania, kowadło to-karne, kuznie polowa. Oferty Kurjer zdw 37 062/63

Rower
dziecięcy trzykołowy kupię. Oferty Kurjer zdw 36 939

Kufer
amerykański, używany kupię. — Oferty z ceną Kurjer zdw 36 960

Skrzynię
używane większe kupię. Hur-townia Szkiła, Jezuitska 19, zdw 36 902

Damską
maszynę do szyć kupię. Zgłosze-nia Kurjer zdw 37 079

Fortepian
używany w dobrym stanie kupię. — Oferty Kurjer zdw 37 083

Poszukuje
w dzierżawę gościnną lub kupną jakiegokolwiek składu w powiatowym mieście w Poznanskim Z podaniem ceny oferty do Kurjera zdw 37 100

Dom
lub wille do 55 000 wpłaty 30 000 kupię, Oferty „Par” Aleje Mar-cinkowskiego 11, pod 55 340. Pw 12 098-55 340

Kupię
dom z piekarnią, wpłaca do 25 tys. zł. Oferty Kurjer zdw 37 067

Biuurko
mahoniowe kupię (sekretars). — Oferty Kurjer zdw 37 047

Magiel
Zeidlerera lub Semoła w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer rw 14 612

Kupię
kolonjalnę lub śniadalnię, ewtl. bez kons. w śródmieściu lub zamiane mieszkanca. Oferty z podaniem ceny i opłaty, Kurjer zdw 37 008

Kocioł
używany, dobrze utrzymany do centralnego ogrzewania woda, w oranżerii na 100 kw. mtr. poszu-kujemy za gotówkę. R Treichel, Wągrowiec, Szeroka 16, nw 11 779

6 KAMIENICE
Kamienicę
lub wille kupię. Wpłaty do 40 000. Oferty ceną Kurjer, zdw 36 856

Zamienię
piękna wille w mieście powiatowa na zachód od Poznania, bez długów, na inny obiekt lub przedsiębiorstwo w Poznaniu z ewentualną dopłatą. Bez pośredników Oferty do „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55 329 Pw 12 097-55 329

Nowoczesną
kamienicę dochód 44 tys. w doskonałym stanie całość lub połowę sprzedam tania za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 088

Kamienica
komfortowa, dochód 15 500 zł. cena 125 000, wpłaty 60 000, reszta 6 lat 7 procent sprzeda „Kra-kus”. Poznań, Poczta 30, zdw 36 987

Wille
dziesięćpokojowa, ogrodem 26 000 sprzedam. Czarnecki, Ratajczaka nr. 13, zdw 36 996

7 PIENIADZ
12 000 zł
poszukuje na I hipotekę gospodarstwa 56 morgowego, ziemia I, klasy od I lipca, procent podług umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 30 060

Sprzedam
zaraz hipotekę I, miejsce na 5 000 zł, 20% danina! Zgłoszenia Kur-ier zdw 36 793

Wspólnika
cichy lub czynny z kapitałem najmniej 10 000 poszukuje do powiększenia przedsiębiorstwa do-brze prosperującego (artykuł pierwszy potrzeby). Pewna egzystencja. Zgłoszenia natychmiastowe do Kurjera zdw 36 802

1 300 zł
wypożyczyć za wyrobienie posady, ucziwie i poważnie. Oferty Kur-ier zdw 36 882

Poszukuje
pożyczki 15—20 000 na I, hipote-tekę realności miejskiej, Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 36 893

Poważna
firma mając zamówienia na ćwierć miliona poszukuje wspólnika 35 000 lub finansisty zdecy-dowanego. Oferty Kurjer zdw 37 071

Skład spożywczy
oddam na własny rachunek za złozeniem kaucji. Agencja Kur-iera, Przemczna 1a, zdw 37 086

30 000 zł
wydam na I hipotekę o ile możności na dom w Poznaniu 14% Zgłoszenia Kurjer zdw 37 036

10 tysięcy
poszukuję zaraz, zabezp. hipot. w dolarach 15%. Oferty Kurjer zdw 37 037

Pożyczki
od 500—1 000 zł, dam procent, stała prace ewentl. niefachowca przyucze. Oferty Kurjer zdw 37 017

8 DO WYNAJECIA
Mieszkania
1 i 2 pokojowe z wygodami i centralnym ogrzewaniem przy Blo-niach Grunwaldzkich do wy-najecia. Warunki: ulica Dąbrowskiego 4, m. 10, zdw 36 203

4 pokoje
hoł, duży pokój dla służby, wysoki parter komfort, centralne ogrzewanie, gaz, elektryka, od-dzielni strych i piwnica w willi na Solaczu, koło kościoła wprost od gospodarza Zgłoszenia Kurjer zdw 36 897

Mieszkanie
3 pokoje kuchnia, łazienka, wy-soki parter, z częścią mebli za-ras oddam. Oferty do Kurjera zdw 36 816

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią czynsz zgóry, od gospodarza, Ul. Zawady 17 a, Leon Tomczak, zdw 36 780

Mieszkanie
pokój kuchnia wprost od gospo-darza, dzierżawa zapewniona zgó-ry lub miesięcznie, może jeden duży. Oferty Kurjer zdw 36 790

Pokój
kuchnia do wynajęcia wprost od gospodarza. Adres Kurjer zdw 36 827

2 pokoje
kuchnia od gospodarza zaraz do wynajęcia. Dzierżawa 60 zł. — Główna, ul. Marjańska 32, zdw 36 857

Dwa
małe osobne (nie łączące) pokoje na IV piętrze, z 800 w tym rok zgóry dzierżawa, natychmiast do wynajęcia. Tylko pisemne zgło-szenia Kurjer zdw 36 867

Sutereny
2 pokoje z kuchnią w komforto-wej willi osobne wejście oddziel-ny sklep i góra w Solaczu obok kościoła wprost od gospodarza do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 36 898

7 pokojowe mieszkanie
z ogrodem w pobliżu Teatru Wielkiego natychmiast lub od 1 sierpnia do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 36 949

3
pokoje kuchnia z wygodami, cze-sciowo z meblami, dzierżawa 100 zł miesięcznie. Łazarz Niego lewskich 18, Lubanski, zdw 36 950

Pokój
kuchni rok dzierżawy 600 wska-że Malecki, Rybaki 20 a, zdw 36 965

2—3
pokojowe mieszkanie poszukuje bankowic, plac 2 lata dzierżawa zgóry lub z meblami. Pośred-nicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 37 068

Dwupokojowe
kuchnia 1 000, Jeżyce, Adres Kur-ier zdw 37 081

Mieszkanie
3—4 pokojowe za czynsz od gos-podarza wynajmie. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 035

Zaraz
odstąpię 2 pokoje kuchnię — (światło elektryczne, gaz) Adres Kurjer zdw 37 035

Oddam
5 pokojowe mieszkanie Górnej Wilcze z zwrotem czynszu do 1. 4. 1932 lub odstąpię 3 pokoje umebłowane, kuchnię. Zgłoszenia Kurjer rw 14 611

2 pokoje
i kuchnia z meblami odstąpię. — Adres wskaże Kurjer zdw 36 995

3 SZUKA MIEZK.
Poszukuje
mieszkania 3 pokojowego z wy-godami blisko przystanku tram-wajowego. Oferty nadysłać: — Łódź, Al. Kościuszki 83, Urząd opłat stempelowych, Maksimowicz zdw 36 545

Solidne
małżeństwo poszukują 2 pokoi z kuchnią od gospodarza Łaskawe oferty Kurjer zdw 36 761

Pokoju
kuchnią szukam wprost od gospo-darza. Oferty Kurjer zdw 36 831

Poszukuje
1 lub 2 pokoi z kuchnią. Oferty Kurjer zdw 36 777

Małżeństwo
poszukuje 1—2 pokojowego miesz-kania z kuchnią od gospodarza. Dolata, ul. Dąbrowskiego 23, mieszkanie 7, zdw 36 871

3—4
pokojowe mieszkanie poszukuje płace czynsz zgóry. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 36 884

2 tys.
za 2 lub 3 pokojowe mieszkanie zapłaca. Oferty Kurjer zdw 36 945

2 prózne
duże pokoje na biura w centrum miasta, nie wyżej II. pietra pos-zukiwane od 1 lipca. Zgłoszenia do Kurjera zdw 36 968

Dwóch pokoi
ewentl. 1 dużego z kuchnią za czynsz mies. od gospodarza pos-zukiuje małżeństwo. Oferty Kur-ier zdw 37 078

Pokoju
kuchni za dzierżawę od gospo-darza poszukuje. Oferty Kurjer zdw 37 074

1 pokoju
kuchnia ew. 2 szuka bezdzietne małżeństwo blisko centrum. — Czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 36 988

Mieszkania
Zakład przemysłowo - ogrodnicy, 2 lub 3 pokojowe poszukuje so-lidne małżeństwo z gotówką. — Agenci wykluczeni. Oferty Kur-ier zdw 37 046

10 ZAMIANA MIESZKANIA
Zamienię
2 pokoje kuchnię (Łazarz) na po-dobne. Oferty Kurjer zdw 36 859

Pokój
kuchnie suterena front zamienię na 1 pokój. Adres wskaże Kurjer zdw 37 089

11 POKOJE UMEBL.
Dla
1 i 2 panów pokój umebł., blisko dworca i poczty do wynajęcia. — Gąsiorowski 10, II., na lewo, zdw 37 018

Pokój umebłowany
dla dwójga osób czysty, sionecz-ny, wynajmie. Wielkie Garbary 36, mieszkanie 22, zdw 35 563

Słoneczny
frontowy parterowy, Grunwaldz-ka 5, zdw 36 568

Pokój
umebłowany dwóm panom od 1 lipca. Wierzbicice 34a, m. 16, zdw 35 682

Pokój
umebłowany w centrum, bez po-ścieli wydzierżawie od 1. 7. Plac Nowomiejski 10 b, mieszkanie 4, zdw 36 330

Frontowy
2 osobom Strzelecka 20, m. 7, zdw 36 649

Dwuosobowy
od lipca, Gąsiorowski 11, mie-szkanie 6, zdw 36 746

Pokój
umebłowany dla so, dnego inteli-genta, Ul. Kręta 24, m. 9, zdw 36 766

Pokój
Zygmunta Augusta 10 a, mieszka-nie 9, zdw 36 773

Pensjonat
dla panienek ewentl. chłopców Łazarz utrzymanie obfite, opie-ka troskliwa, pomoc naukach, je-zyki francuski, niemiecki, angiel-ski, pianino, telefon. Adres wska-że Kurjer zdw 36 551

Piekary
8 a, I, pokój wynajmie, zdw 36 567

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35, III., prawo, zdw 36 819

Pokój
wspólny lub oddzielnie wolny, Małeckiego 27, m. 6, zdw 36 822

Pokój
Matejki 65, II., dom ogrodowy, m. 5, zdw 36 788

Pokój
jedno lub dwuosobowy, komfort od 1. 7. wynajmie. Śniadeckich 21, m. 5, zdw 36 783

Pokój
umebłowany dla 2 panów z świa-tłem elektr., od 1. VII. do wy-najęcia, Mostowa 4, mieszkanie 2, zdw 36 794

Komfortowe
1 lub 2 pokoje dla panów i mał-żeństwa z kuchnią, cena niska, Marsz. Focha 94, m. 9, zdw 36 799

1—2
umebłowane pokoje użytkowaniem kuchni, telefon, elektryczność — Wielkie Garbary 13, II., lewo, zdw 36 807

Pokój
ewentualnie 2 użytkowaniem kuchni wynajmie, Matejki 55, mieszka-nie 10, zdw 36 813

Elegancko
umebłowane dwa pokoje fronto-we w wszelkiej wygodami od 1. VII. do wynajęcia Słowackiego 37, m. 2, wysoki parter, zdw 36 779

1 lub 2
pokoje ładne, balkon, elektrycz-ność, łazienka 1 lipca. Stolarska 1 m. 13, III, zdw 36 886

Pokoik
25 zł wynajmie, Emilji Szczaniec-kiej 1, II, piętro, zdw 36 829

Ładny
duży pokój Ogrodowa 4, parter, zdw 36 836

Pokój
dwóm panom, Szamarzewskiego 54, Szczepański, zdw 36 848

Elegancki
frontowy, drugi mały oddzielnie, inteligentnym, Plac Nowomiejski 6 a, I, zdw 36 849

Pokój
tania wynajmie (pianino) Szwa-jcarska 23, mieszkanie 11, zdw 36 858

Gimnazjastę
lub uczennice klas niższych, ko-rzystne warunki, blisko 3 gimnaz-jiw przyjmie Rosenberg, Zielen-a 7, I, zdw 36

Skromnie

umeblowany pokój, słoneczny przy samotnej pani z całym utorzaniem ewent. dla dwóch osób od 1. 7. Wodna 5, II. piętro, m. 2. zdw 35 283

Pokój

słoneczny Matejki 66, m. 6. jw 6232

Pokój

dobrze umeblowany frontowy parterowy z osobnym wejściem, elektryka od 1. 7. do wynajęcia, Ul. Romana Szymańskiego 8, parter prawo, zdw 37 006

Słoneczny

frontowy pokój wynajmę dwóm solidnym panom, Staszewska, ul. Górna Wilda 82 m. 9, zdw 37 009

Pokój

elegancki duży balkon, wynajmę tanio, Zielona 2, I. piętro, zdw 37 000

Dwuosobowy

św. Marcin 18, II. lewo, zdw 37 094

Pokój

utrzymaniem bez fortepian, — Strzelecka 3 a, mieszkanie 3, zdw 37 097

Gimnazjastów

troskliwa opieka pomoc w naukach zakresie 5 klas, Strzelecka 3 a, m. 3, zdw 37 098

Pokój

całodziennem utrzymaniem wynajmę, Adres wskaże Kurjer zdw 37 101

Pokój

małżeństwu używalnością kuchni św. Wojciech 22/24, III. prawo, zdw 37 049

Urzędnicze

pokój centrum, elektryczność bardzo tanio, Adres Kurjer zdw 31 051

2 panienkom (paniom)

pokój, śródmieście, elektryczność, utrzymanie, bardzo tanio, Adres Kurjer zdw 37 052

Pokój

Fischer, Marsz. Focha 38, zdw 37 057

2 pokoje

1, 2, 3 osobowe łazienka elektr. biurko panom wynajmę, Zielona 7, IV. prawo, zdw 37 060

Przyjezdnym

27 Grudnia 9, III, zdw 37 072

Pokój

balkonowy 1-2 osobom, Wielkie Garbary 47, m. 5, jw 6261

Pokój

dla pana niekrepującego, Przemysłowa 41 mieszkanie 21, zdw 37 021

Pokój

umeblowany, Bukowska 9, II, zdw 37 027

Pokój

wolny, Ogrodowa 2, I. Sarnowska zdw 37 030

2-3

osobowy pokój, Rom, Szymańskiego 4 m. 8, zdw 37 033

Parter

wysoki, centrum, czysty elektr. jedno, dwuosobowy, Składowa 1, m. 16, zdw 37 034

Pokój

2 osobowy wynajmę Mostowa 4, I. lewo, zdw 37 039

Małżeństwu

umeblowany używalnością kuchni Adres Kurjer zdw 37 041

Pokoje

dwa wynajmę, Strzelecka 5, I. lewo, zdw 37 045

Pokój

umeblowany wynajmę, Kabat, Piekary 24 zdw 37 002

Pokój

umeblowany bez pościeli wolny, Piekary 25, II. prawo, zdw 37 004

Pokój

mały do wynajęcia od 1 lipca, elektryczność, łazienka, Thiel, Śniadeckich 18, III. pr., zdw 39 999

Pokój

umeblowany wynajmę, Wronecka 10, m. 10, front, rw 14 005

Panom

pokój wynajmę, Naradowska, ul. Sienna 4, rw 14 006

Balkonowy

paniom, Woźna 13 b, II. Woltńska, rw 14 015

Balkonowy

słoneczny, dobrze umeblowany, elektryczność, łazienka, stałym utrzymaniem i jedyn mniejszy — Plac Karmelicki 1 a, I. prawo, obok Bożego Ciała, rw 14 616

Pokój

balkonowy, elektryka, Różana 23, II, zdw 37 015

Dwuosobowy

stałe lub przyjezdnym, Aleje Marcinkowskiego 17 a, III. lewo, zdw 37 016

Gimnazjastów

przyjme Onięka sumienna, Mo. czyńska, Kopernika 5, I, zdw 36 997

12 SZUKA POKOJU

Pokoju

skromnego, elektryczność, 2 panów, cena Kurjer zdw 36 908

Pan

na stanowisku poszukuje 1 lipca ładnego umeblowanego pokoju śródmieście (elektryczność), Oferty Kurjer zdw 36 821

Poszukuje

pokoju ładnego wygodny, 2 osoby, śródmieście, początek Jezyc, — Zgłoszenia Kurjer zdw 30 776

Małżeństwo

poszukuje skromnego pokoiku, Oferty Kurjer zdw 30 795

Poszukuje

pokoju umeblowanego w centrum, Oferty z podaniem warunków do Kurjera zdw 30 838

Poszukuje

niekrepującego pokoju, światło elektryczne, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 36 843

Pokoju

na Łazarzu od 30-35 zł poszukuje biuralistka, Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 36 894

Pokoju

blisko Kaponieri od 15 lipca, — Kurjer zdw 36 899

Próżnego

pokoju poszukuje wprost od gospodarza, Oferty Kurjer zdw 36 910

Pan

poszukuje pokoju niekrepującego do 40,— zł, Oferty Kurjer zdw 36 964

Pokoiku

czystego, stałego poszukuje emeryt, Cene Kurjer zdw 37 077

Pokoju

poszukuje centrum, cena do 25 zł, Zgłoszenia Kurjer zdw 37 042

Młode

bezdziennie małżeństwo szuka próżnego pokoju, Oferty Kurjer zdw 36 992

13 LOKALE

Lokale

przemysłowe w centrum miasta, jasne, suche, samodzielny budynek ca 1000 m² pokoje na biura nadające się na fabrykę, hurtownię i t. p., nadzwyczaj korzystnie położone do wydzierżawienia od 1. 7. 31, lub później, — Zgłoszenia dla właściciela domu do „Par“, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 24.61, Pw 12 059-24.61

Restauracja

na rachunek odadm, Kossmann, ul. Fredry 6, zdw 36 917

Ubikacja

przemysłowa, elektryczność, gaz od 1. 7. do wynajęcia, Poznańska 20 I., zdw 36 963

Dwa

duże pokoje na parterze na biura lub przemysł do wynajęcia, Ulica Działynskich 3, zdw 36 978

Na pracownię

jasna, duża ubikacja zaraz do wydzierżawienia, Zgłoszenia: Wierzbicze 68, m. 2, zdw 37 076

14 DZIERŻAWY

Do wydzierżawienia

obszerny dom z ogrodem owocowym i wazynnym przy domu, 5 mórg ziemi blisko Poznania wprost od właściciela Zgłoszenia Kawiarnia, Marsz. Focha 32 zdw 36 818

Wydzierżawie

skład lub dom z składem, nadającym się na każdą branżę, miasto lub wieś kościelna, Oferty Kurjer zdw 36 782

Jeziora

dzierżawy poszukuje się zaraz, Oferty Kurjer zdw 36 900

Salon mód

damskich pierwszorzędnie zaprowadzony w Poznaniu przy Pl. Nowomiejskim wydzierżawie lub sprzedam przyległe mieszkanie, Adres wskaże Kurjer zdw 30 806

Piekarnia i cukiernia

nowocześnie urządzona w mieście powiatowym, 9 000 mieszkańców, zaraz do objęcia Oferty Kurjer zdw 36 853

Dzierżawy

domu około 5 mórg poszukuje w okolicy Poznania Oferty Kurjer zdw 36 852

Gościniec

50 mórg dużej wsi kościelnej bez konkurencji natychmiast do objęcia 5 000, Oferty Kurjer zdw 36 881

Skład

kolonialny restauracja Murawnej Goślinie wydzierżawie urządzaniem, objęcie 1500 zł mieszkanie 6 pokoi Działynski, Murawna - Goślina Rynek lub Sołwiński, Poznań, św. Marcin 22, telefon 18 47, zdw 37 050

Mieszkania

większe, mniejsze, Wreński wynajmę gospodarz, Mosina, Lipowa 4, rw 14 608

15 UZDROWISKA

Zakopane

Pokoje, willa prywatna, lipiec i sierpień tanio do wynajęcia Częściowe utrzymanie na życie. Wspaniałe położenie widok. — Wiadomości: Poznań, Antoni Rose, Nowa 8, Pw 12 074-24.104

Pokoje

słoneczne w Swarzędzu pięknym ogrodzie blisko jeziora dla letników, Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 36 641

Jaremże

uroczno położony pensjonat „Gorgan“ poleca słoneczne pokoje, wykwintne utrzymanie własny kort tenisowy ceny umiarkowane, nw 11 407

Zakopane

Jaszczurówka, Willa „Tatrzańska“ pensjonat nowoczesny komfortowy w najpiękniejszym położeniu, Ceny bardzo przystępne, zdw 36 233

Letnisko i kąpielisko Grotniki

poczta Włoszakowice, na czerw. wiec, lipiec i sierpień sa jeszcze pokoje z kuchniami oraz pokoje z całkowitem utrzymaniem do wynajęcia, Ceny przystępne, — Zgłoszenia przyjmuje Hoffmann, Grotniki, zdw 36 709

Letnisko

20 kilometrów od Poznania, dojazd autobusami, las, jezioro, łódki, rybołówstwo, kuchnia pierwszorzędna ceny umiarkowane. Dla rodzin ustępstwa Zgłoszenia Uderska Poznań, Seweryna Mielżyńskiego 26, telefon 23-04, zdw 36 106

Dzieci w Rabce

Zdrowie i siłę zapewni katolickim dzieciom i młodzieży pobyt w specjalnym pensjonacie leczniczo-wychowawczym „Jagoda“ Michalina Ciepeliowskiej w Rabce, Nowoczesne urządzenia, woda bieżąca zimna i ciepła, Ogród boiska zabawowe tel. 28, Fachowa opieka moralna i fizyczna Zakład przeprowadza kuracje rabczańskie ściśle według wskazań lekarzy, Prospektu na żądanie, nw 11 519

Bystra koło Białej

Cały rok czynne „Uzdrowskie Dra Szarzewskie“ dla osób wymagających odpoczynku, względnie leczenia z wykluczeniem czynnej gruźlicy płuc. Czterygodniowy pobyt ryczałtem 300 zł (w lipcu, sierpniu 350 zł) za mieszkanie, oświetlenie elektryczne, usługi, leżak, koc, piciorazowe obfite, smaczne utrzymanie, wedle potrzeby dietetyczne, stała opieka lekarska, zabiegi, światło i elektroleczenie. Dla urzędników państwowych ugi. Tennis, krokiet, radio, telefon międzymiastowy w Zakładzie, W lipcu, sierpniu przygrywa codziennie dwa razy stała muzyka zakładowa, nw 11 626

Zakopane

„Lotos“ — „Kubinówka“ położone wśród ogrodu, łąk, Ceny niskie, nw 11 765

Sopot

Nordstrasse 73, tel. 515-78, Willa „Halina“, pensjonat polski poleca pozostałe pokoje kuchnia wykwintna ceny umiarkowane, — Czerwiec, wrzesień 20 procent zniżki, dw 3 937

Krynica „Flora“

pensjonat M. Kiepurowej poleca pokoje komfortowe, ciepła zimna bieżąca woda kuchnia wyborna na żądanie dietetyczna cena zniżone, Nr. telefonu 57 dw 3800

Truskawiec

źródło - źródło zdrowia, Pensjonat „Ludwik“ komfort ceny niskie, zdw 35 072

Poronin

pod Zakopanem pensjonat „Jedrzejówka“ Stefanji Machowskiej poleca pokoje słoneczne z werandami, piciorazem utrzymaniem, zdw 36 575

Wakacje

nad Adriatykiem Panienska przylączyć się może do lepszej rodziny, paszport ulgowy, pobyt 2-miesięczny 600 złotych, Wiadomość Konsulat Jugosławii, ul. Słowackiego 59 telefon 7091, zdw 26 787

Gdynia

Pokoje słoneczne nad morzem wynajmę Hedrych, willa Rawa, ul. Lipowa, zdw 36 266

Letnisko

Folwark Mechowo oddalony od stacji Kobylnica 1 1/2 km, las sosnowy, uroczno położenie, wynajmę pokoje z pełnym i dobrem utrzymaniem, oświetlenie elektryczne, w domu biblioteka doborowa, fortepian i radio, Mechowo, poczta Kobylnica, zdw 36 861

Wyjeżdżając

do Rabki weźmie dziewczynkę lat 8-14, zapewniając troskliwą opiekę, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 877

Jastrzębia Góra

pięknie położony nad pełnym morzem i plażą pensjonat „Fantazja“ poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem, Ceny nader przystępne, Zarząd zesłoroczny, nw 11 410

Letnisko

i kąpielisko Krzycko, p. Leszno, poleca pokoje z całym utrzymaniem 6 zł dziennie, cieniasty ogród jezioro, plaża, las, stacja kolej, w miejscu, zdw 36 890

Wynajmę

2-3 pokoje w willi na letnisko pod korzystnymi warunkami w uroczej okolicy nad wodą i lasami, Oferty przyjmuje Kurjer Poznański zdw 36 892

Letniska

pokoju utrzymaniem lipiec poszukuje młode małżeństwo dwuletnim dzieckiem, najchętniej letni-czówe, Zgłoszenia Kurjer zdw 36 972

Puszczykowo

pokój kuchnia poszukuje cena Kurjer zdw 36 974

Pokoje

utrzymaniem lub bez do wynajęcia, Mosina Lipowa 4, zdw 14 609

Letniska

na letniskowce poszukuje, Oferty a cena Kurjer zdw 47 011

W Puszczykówku

2 pokojowe mieszkanie z kuchnią częściowo umeblowane na sezon letni do wynajęcia, L. Brzewski, Poczta 12 telefon 27-59, zdw 37 046

Puszczykowo

dwa pokoje, kuchnia najpiękniejsza okolica, korzystnie wynajmę, Wiadomości: telefon 53-05, rw 14 617

16 OSOBISTE

Amarantowa

sukienke poniedziałek 22, Plac Wolności, godz. 13.30, także w Pasażu kina Słońce czy wolno poprosić o adres do Kurjera zdw 36 845

Panienska

w białej sukience, desenie na brzegach spacer ku piwalmi związkowej, niedziela w południe, proszę obserwujący ja pan o adres do Kurjera zdw 36 868

Unieważniam

zagubiona książeczka wojskowa, Józef Nowak, Poznań, Koscińskiego 14, zdw 37 080

21 ZGUBY

Zagubiona

książeczka wojskowa unieważniam, Roman Staebner, Piotra Wawrzyńska 24, zdw 36 636

22 ROZMAITE

Reumatyzm

ischias, podagra zupełnie uleczalne Bóle natychmiast usuwa „Petrolbasam“, Informacje udziela Aptekarz Hessl, Lwów, Pw 10 974-72.31

3,90 zł

prima jedwabne półkołczy poleca Specjalny Magazyn półkołczy J. Schubert Poznań ulica Wrocławska 3 Pp 11 576-22.102

Abazury

obciągają, Gorzelińska, Skośna 16 zdw 36 833

Salon Mód „Mira“

Poznań, Marszałka Focha 36, — wykonuje pierwszorzędne suknie, kostjomy i płaszcze, Na sezon letni 25% zniżki, Pw 11 588-23.106

Krawcowa

wykonuje elegancko

DZIECI.....

Ich wdzięczne miny, uśmiechy i zabawy — chcielibyśmy widzieć je takimi zawsze. Niestety, lata mijają, mija dzieciństwo, pozostaje tylko jedna pamiątka, zawsze z całą intensywnością przypominająca młode lata — tą pamiątką są zdjęcia „KODAK“

„CAMERA“

POZNAŃ — FR. RATAJCZAKA 3

posiada stale na składzie duży wybór kamer Kodak i Brownie, najprostszyc i najlepszych kamer amatorskich w cenie od złotych 33,—.

Pw 13 004-25.24

Prasowanie
w domu przyjmie. Oferty Kurjer zdw 37 075

Wykształcona sekretarka
lat 23, z dobrymi świadectwami, władająca językiem polskim i niemieckim szuka posady ewent. jako kasjerka. Łaskawe oferty uprasza skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdw 37 035

Pomocnik aptekarski
poszukuje posady na przeciąg wakacji akademickich. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 031

Gospodyni - kucharka
znająca wykwintną kuchnię, zaprawę, prasowanie, szuka posady najchętniej na wies. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 37 032

Krawcowa
poleca się poza dom. Włda, Kłińskiego 12, mieszkanie 2. zdw 37 038

Osoba
z lepszej rodziny, która była 2 lata przy bufecie, poszukuje posady przy złożeniu kaucji, miejscowości obojętnej. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 001

Uczennica
pragnie wyuczyć się fryzjerstwa w zamian pracy domowej, pełnym utrzymaniem ewentualnie dopłata Słowackiego 19, mieszkanie 4. zdw 37 003

Apteka
Pomocnik solidny pracowity, student poszukuje zastępstwa na czas od 15 lipca do 1 października, najchętniej Pomorza wagi Wielkopolska. Oferty Kurjer jw 6279

Dzielnia
krawcowa poszukuje pracy. Kurjer rwa 14 613

Woźny
szuka za kaucją 1 000 złotych posady. Oferty Kurjer zdw 37 020

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Niebezpieczny raj“
Aurora: „Pat i Patachon jako Pogromcy wilków“
Colosseum: „Romans nad Rio Grande“
Corso: „Orly pustyni“
Edison: „W piaskach Sahary“
Metropolis: „Stodysz zwycięstwa“ i rewja p. t. „U nas zawsze wesoło“
Odeon: „Noce w pustyniach“
Renaissance: „Krolowie bez korony“ i „Biały Kiel“
Słońce: „Rapsodia miłości“
Tęcza: „Na brzegami Gangesu“
Wilsona: „Gdy kobiet się zapomnia“

Krawcowa
poszukuje szyćca za utrzymanie i pokój na lipiec. Oferty Kurjer rwa 14 614

Gospodyni
samodzielnia, umiejąca dobrze gotować z dobrym świadectwem — zmieni posadę od 15. 7. 31 celem dalszej praktyki na majątku lub w mieście. Oferty upr. do Kurjera dw 3972

Pomorzanka
intelig. z dobrej rodziny, lat 26, umiejąca dobrze prasować sztywne bielizne, szuka posady pokojówki, miejscowości obojętnej lecz najchętniej na majątek. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego pod zdw 37 663

Inteligentna
panienka, wykształcenie średnie, prima referencjami poszukuje posady, złoży kaucję. Oferty Kurjer zdw 36 358

Rutynowany
książkowy-bilansista z długoletnią praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 35 851

Starsza
służąca bardzo dobrem gotowaniem, Warszawska kuchnia szuka posady. Oferty Kurjer zdw 36 625

Dziewczyna
uczciwa sumienna poszukuje posady zaraz względnie 1. 7. najchętniej do samotnego państwa. Oferty Kurjer zdw 36 626

Dziewczyna
sumienna, pracowita do wszystkiego gotowaniem i praniem poszukuje posady u małej rodziny od 1. 7. zdw 36 629

Kucharka
starsza, uczciwa z samodzielnym gotowaniem i zaprawianiem poszukuje posady zaraz lub od 1 lipca tylko w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 36 632

Inteligentna
panienka, wykształcenie średnie, włada językiem niemieckim, francuskim poszukuje posady na wies. Oferty Kurjer zdw 36 959

Posady
do wszystkiego poszukuje sumienna uczciwa dziewczyna do wszystkiego z gotowaniem do bezdzietnego małżeństwa lub samotnej osoby od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 36 633

Dziewczyna
przyjmie posadę od 1. 7. lub 15. 7. Oferty Kurjer jw 6 264

Na uroczystość odsłonięcia pomnika Wilsona dnia 4 i 5 lipca polecam:

Chorągwie amerykańskie Szarfy do wieńcy o barwach amerykańsk. Wstążki na rozety i kokardki w barwach ameryk. Chorągwie narodowe polskie Szarfy do wieńcy w barwach narodowych Wstążki na rozety i kokardki w barwach narodow.

S. KAŁAMAJSKI

Uprasza o wczesne zamówienia.

Pw 13092-25 20

Bufetowa
poszukuje zaraz lub od 1 lipca, miejscowości obojętnej Oferty Kurjer zdw 36 180

Maszynistka
polsko-niemiecka szuka posady. Oferty Kurjer zdw 36 648

Pracznia
poszukuje prania Oferty Kurjer zdw 36 597

28 WOLNE MIEJSCA

Poszukuje
młodej służącej świadectwa. — Szkolna 13, m. 5. zdw 30 740

Panie
(również meżatki) inteligentne, wymowne, z dobrą prezencją do propagandy artykułu dziennego potrzeby niezależnego od koniunktury gospodarczej potrzebne zaraz. Ceny i warunki bezkonkurencyjne. Dla zdolnych stały byt i awans zapewniony. Zarobek miesięczny 300 do 500 zł. Zgłoszenia z dokumentami od 10—12 i 3—5, ul. Waly Janga III, 12 pr. lewo. Pw 13 094 55 331

10 zł dziennie
Poważne Przedsiębiorstwo Przemysłu Krajowego poszukuje Pań i Panów do lekkiej piśmiennej pracy domowej. Gdynia Port, skrzyżka pocztowa 4. dw 3 936

Poszukuje
1 lipca 1931 r. kasjerki dominiowej, uczciwej, zaufanej, obeznanie z podatkami, kasa chorych i t. d. Reflektuje tylko na osobę z dłuższą praktyką i która wykazałaby się mogła dobrać świadectwami. Zgłoszenia z kopją świadectwa proszę przelać pod zdw 36 338

Pomocnik
fryzjerski damsko-męski, dobry ondulatar od 1. 7. Markiewicz, Środa zdw 36 544

Techniczka dentystyczna
biegła operatywie, technice zaraz potrzebna. Warunki świadectwa podobnie kierować Kurjer zdw 36 572

Piekarz
pomocnik samodzielny, piec pierśiowy potrzebny. Szymański, Stroleka św. Antoniego, zdw 36 814

Posługaczka
potrzebna, Polak, Grodziska 22, Błonia Grunwaldzkie zdw 36 781

Potrzebny
chłopak do posylek, Polmotor ul. Zwierzyniecka 8. zdw 36 788

Ekspedjentka
samodzielnia konfekcji damskiej potrzebna. Kaucja 200 złotych poważne referencje. Aleje Marcinkowskiego 2 „Emzet“, zdw 36 920

Sprzedawców (czyń)
na pensje. Artykuł spożywczy. Zgłoszenia: Strusia 5, III. zdw 36 890

Nauczycielki
z doskonałą konwersacją francuską lub niemiecką, muzyką na pierwszorzędne posady (niższe gimnazjalne, wies) poszukiwane. Nadesłać referencje, fotografię. Biuro Marii Rychter, Lwów Chmielowskiego 9. zdw 36 929

Szkoła Przygotowawcza
Wielkie Garbary 53
przyjmuje zapisy dzieci od 6—10 lat codz. 12—1. Nauka odbywa się przed południem pod kierunkiem doświadczonych sił nauczycielskich.
zw 29 566 Kierownicza szkoły K. Raclawska.

Pomocnik
piekarski potrzebny zaraz. Małczak, Luboń zdw 36 828

Dziewczyna
uczciwa gotowaniem wszystkiego od 1. Czesława 14, III, lewo. Zgłoszenia 4—7. zdw 36 954

Wspólnika
do pośrednictwa przyjmie. Oferty Kurjer zdw 36 966

Dziewczyna
uczciwa, skromna, pilna z gotowaniem potrzebna od 1. 7. Simińska, Marszałka Focha 111. zdw 36 969

Pań, Panów
podróżujących poszukujemy. pensja karta kolejowa. Aleje Marcinkowskiego 16 — 16. zdw 37 025

Wolontarjusz
fryzjerski potrzebny. Oferty zdw 37 059

Szofer
lub robotnik potrzebny zaraz 800 złotych kaucji. Adres wskaże Kurjer zdw 36 998

Bufetowa
młoda, kaucja potrzebna. Adres Kurjer zdw 37 024

PENSJONAT
dla uczennic szkół średnich
1. SUSZCZYŃSKIEJ
Aleje Marcinkowskiego 19, II. pr.
WARUNKI BARDZO PRZYSTĘPNE.

Dzielnia
ekspedjentki do składu obuwia najchętniej z branży poszukuje od 1. 7. Woźna 18. zdw 36 975

Posługaczka
potrzebna. Matejki 66, m. 6. jw 6285

Służąca
z dobrymi poleceniami do wszelkiej pracy domowej 1. 7. Plac Nowomiejski 3, I. mieszk. 8. zdw 36 927

Służąca
uczciwa samodzielnym gotowaniem może się zaraz zgłosić. — Kraszewskiego 11, I lewo. zdw 37 043

Krawcy
pierwszorzędni, miarowi potrzebni zaraz „Geros“, Wroniecka 4, I. piętro. zdw 37 102

Dla panów i pań
poszukujących zajęcia bez różnicy zawodu jest stała i korzystna posada do objęcia. Wyszkolenie bezpłatne i dla zdolnych wysoki zarobek zapewniony. Tylko inteligentnych z dobrą prezencją przyjmujemy się dnia 24 przy ulicy Pocztowej 31a, wysoki parter, mieszkanie 4, między godz. 9—1 i 3—6. Pw 13 000-25 17

Chłopcy
14 lat do reklamy ulicznej zaraz potrzebni. Zgłoszenia godz 5. Marcina 43, III. p. zdw 37 025

Dziewczę
milujące dzieci dobre, uczciwa, może się zgłosić Müllerowa ul. Szewska 19 zdw 37 029

Pomocnik
fryzjerski starszy potrzebny — Strumykowa 40. zdw 37 040

Młodszy
pomocnik fotograficzny z aparatem potrzebny zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 36 970

Chłopcy
do sprzedaży wody sodowej z wózków potrzebni. F-a St. Milanowski, Wroniecka 17. rwa 14 604

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Grobla 28, mieszkanie 2. rwa 14 610

Podróżujących
Drukarnia Sibilskiego Piaskowa nr. 3. zdw 36 994

Służąca
do wszystkiego. Wojciechowski, Długa 18, front. zdw 36 985

Fryzjerka
manikurzystka może się zgłosić z podaniem warunków. Piechocki, Chodzież. nw 11 774

Elewa aptekarskiego
z krótką praktyką lub bez, poszukuje zaraz ewtl. później. Apteka pod Orlem, Buk, pod Poznaniem. dw 3973

Gospodyni - kucharka
znająca się na dobrej kuchni, wszelkich zaprawach i drobiu, potrzebna 1. 7. r. b. do wiekszego dworu. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem pretensji do Kurjera Poznańskiego pod dw 3975

Humor zagraniczny

— Co to za „krach = krach“. — Czy może głośnik zespuśty?
— Nie — to może wiadomości finansowe.
(Ric et Rac, Paryż) S. F.

Egzaminy wstępne
do kl. 4, 3 i 2 szkoły przygotowawczej i do wszystkich klas gimnazjalnych Gimnazjum żeńskiego hum. i neohum. im. Królowej Jadwigi w Poznaniu z pełnymi prawami szkół państwowych odbędą się w dniach 26 i 27 bm., o godzinie 3 przy placu Świętokrzyskim 4, II. pr., tel. 59 85.
W 1-szej klasie przygotowawczej jest jeszcze kilka wolnych miejsc.
Właścicielka i przełożona zw 29 885
Lucyna Sokolnicka, Ogrodowa 13, I. (adres internatu) tel. 32-90.

Przedpłata
na lipiec 1931, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska“ i „Nowiny Sportowe“ w Poznaniu w eksped. z 4,00, w agencjach w mieście z 4,50, z odnośzeniem do domu w Poznaniu z 4,70, z odnośzeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 5,01 kwartalnie z 15,03, pod opaską miesięcznie w Polsce z 9,00, w innych krajach z 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.